

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Strukturální fondy Evropské unie a jejich využívání v Jihočeském kraji

Vedoucí práce: Mgr. Michal Vančura, Ph.D.

Autorka práce: Jolana Hořejší

České Budějovice 2008

Bakalářská práce

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Ústav romanistiky

Autor: Jolana Hořejší

Název: Strukturální fondy Evropské unie a jejich využívání v Jihočeském kraji

Vedoucí práce: Mgr. Michal Vančura, Ph.D.

Obor studia: Cizí jazyk pro evropský a mezinárodní obchod - Francouzský jazyk

České Budějovice 2008

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 20. června 2008

Podpis.....

ANOTACE

Hlavním tématem bakalářské práce jsou strukturální fondy Evropské unie a jejich využívání v Jihočeském kraji. První část je věnována problematice regionálního rozvoje Evropské unie a čerpání finanční pomoci z jejích fondů v předstrukturálním období České republiky a po jejím vstupu do Unie. Druhá část se zabývá čerpáním strukturální pomoci v Jihočeském kraji v programovacím období 2004-2006. Na základě získaných údajů je vypracována analýza využívání podpory ve formě tabulek a grafů.

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the European Union Structural Funds and their use in the South-Bohemian Region. The first part attends to the regional development strategy of the European Union and to the drawing financial assistance from its funds during the pre-structural period of the Czech Republic and after its entry into the Union. The second part analyses the drawing of the structural aid in the South-Bohemian Region during the 2004-2006 programming period. Based on the acquired figures the analysis is elaborated in the form of tables and graphs.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych na tomto místě poděkovala Mgr. Michalu Vančurovi, Ph.D. za jeho trpělivost, ochotu, cenné rady a odborné vedení během zpracování této práce.

Obsah

Úvod.....	7
1. REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	8
1.1 Vývoj regionální politiky	9
1.2 Principy regionální politiky.....	11
2. PŘEDSTRUKTURÁLNÍ OBDOBÍ ČR	13
2.1 Phare.....	14
2.2 SAPARD	15
2.3 ISPA	16
2.4 Fond solidarity	17
3. STRUKTURÁLNÍ OBDOBÍ.....	18
3.1 Programovací období 2000-2006.....	19
3.1.1 Cíle politiky HSS	19
3.1.2 Nástroje politiky HSS	20
3.1.2.1 Strukturální fondy	20
3.1.2.3 Iniciativy Společenství.....	22
3.1.2.4 Zvláštní podpora rybolovu	23
3.1.2.5 Inovační akce	24
3.1.3 Programovací procedury 2000-2006.....	24
3.1.3.1 Systém programových dokumentů 2000-2006	25
3.1.3.2 Institucionální řízení pomoci.....	26
3.2 Programovací období 2007-2013	27
3.2.1 Cíle politiky HSS 2007-2013	28
3.2.2 Nástroje politiky HSS 2007-2013	29
3.2.3 Programovací procedury 2007-2013.....	29
3.2.3.1 Systém programových dokumentů 2007-2013	29
4. STRUKTURÁLNÍ FONDY V JIHOČESKÉM.....	32
KRAJI	32
4.1 Postup získávání dotací.....	32
4.2 Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje.....	34
4.3 Projekty v Jihočeském kraji 2004-2006.....	37
4.3.1 Společný regionální operační program	37
4.3.2 Operační program Infrastruktura.....	42
4.3.3 Operační program Průmysl a podnikání	43
4.3.4 Operační program rozvoj lidských zdrojů	44
4.3.5 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční.....	46
zemědělství.....	46
4.3.6 Interreg IIIA	47
4.3.6.1 Interreg IIIA - Bavorsko.....	47
4.3.6.2 Interreg IIIA - Rakousko.....	48
4.3.7 Kohezní fond.....	49
4.3.8 Shrnutí 2004-2006.....	50
4.4 Nové příležitosti 2007-2013.....	51
Závěr	54
Résumé.....	57
Bibliografie	59
Přílohy	64

Úvod

Hlavním cílem této práce je představení strukturální politiky Evropské unie v rámci České republiky. Jedná se především o analýzu využívání pomoci ze strukturálních fondů EU v Jihočeském kraji v programovém období 2004-2006. Programové období 2004-2006 již bylo uzavřeno, realizace veškerých projektů, které byly schváleny k částečnému financování z rozpočtu Evropské unie, musí být na konci tohoto roku ukončena. Dokumenty hodnotící toto období již byly vydány a nové programové období již bylo zahájeno, přesto doposud nebyla zpracována územní analýza schválených a realizovaných projektů v jednotlivých krajích České republiky. Jelikož pocházím z Jihočeského kraje, v němž má své sídlo i Jihočeská univerzita, vybrala jsem si tento kraj, abych se pokusila o vytvoření této analýzy na základě dostupných údajů.

První, teoretická část se zabývá problematikou regionálního rozvoje Evropské unie. Stručně je nastíněn vývoj Regionální politiky a principy, na nichž byla vystavěna. Dále jsou popisována období České republiky před jejím vstupem a po vstupu do Evropské unie z pohledu strukturální a regionální politiky. Práce je zaměřena na výčet možností finanční pomoci z fondů Evropské unie a fungování tohoto složitého systému ve dvou odlišných obdobích.

Druhou část této práce tvoří představení Jihočeského kraje z pohledu regionálního rozvoje v období 2004-2006. Toto tříleté období bylo pro Českou republiku první možností využívat finanční podporu ze strukturálních fondů EU a Kohezního fondu jako členský stát EU. Pro získání financí je však třeba vypracovat a předložit dostatečné množství projektů. Tato část je zaměřena na vypracování rozboru územní alokace projektů v Jihočeském kraji v rámci jednotlivých operačních programů. Získané údaje a data jsou zpracovány ve formě tabulek a grafů, které umožňují vizuální posouzení problematiky. Tabulky a grafy jsou navíc doplněny stručným komentářem s cílem vyhodnotit územní alokaci projektů.

Výsledkem této práce by měla být analýza využívání podpory z Evropské unie v Jihočeském kraji. Tato analýza by také mohla posloužit k hodnocení směřování dalšího programového období nyní, na základě prvních dostupných údajů, a k vyhodnocení míry vyrovnávání regionálních disparit po jeho uzavření.

1. REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

Struktura Evropské unie je složena celkem ze tří pilířů, které představují jednotlivé oblasti politické činnosti Evropské unie mající společné hodnoty a cíle. Nejstarším a nejstabilnějším pilířem je Evropské společenství, které představuje primární a sekundární právo EU a týká se mimo jiné ekonomických, sociálních a ekologických záležitostí.¹ Článek 2 Smlouvy o založení Evropského společenství vymezuje hlavní cíle Společenství jako „vytvoření společného trhu a hospodářské a měnové unie a prováděním společných politik nebo činností uvedených v člancích 3 a 4 podporovat harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj hospodářských činností, vysokou úroveň zaměstnanosti a sociální ochrany, rovné zacházení pro muže a ženy, trvalý a neinflační růst, vysoký stupeň konkurenceschopnosti a konvergence hospodářské výkonnosti, vysokou úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářskou a sociální soudržnost a solidaritu mezi členskými státy“².

K dosažení těchto cílů má Evropská unie k dispozici tzv. politiky EU, které se odlišují na základě pravomocí a kompetencí rozdělených mezi členské státy a Unii. V oblasti zahraničního obchodu, cel, měnové politiky a částečně i problematiky vnitřního trhu disponuje Evropská unie výlučnými kompetencemi a členské státy zde mohou přijímat rozhodnutí pouze s jejím povolením. Rozdílně je tomu, pokud členské státy sdílejí kompetence s Unií, mohou vydávat vlastní legislativu, ale pouze pokud již neexistuje společná evropská úprava nebo ji jen doplnit. Do této oblasti spadá také politika na podporu hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), nebo-li regionální a strukturální politika Evropské unie. Koordinace a harmonizace této komunitární politiky náleží do působnosti orgánů EU, za její realizaci však odpovídají členské státy.³

Ačkoliv je Evropská unie jednou z hospodářsky nejúspěšnějších oblastí světa, v souvislosti neustálého zvyšování počtu členských států se dnes regionální

¹ SVOBODA, P. *Úvod do evropského práva*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, 256 s., Kapitola 2. Základy Evropské unie, ISBN 80-7179-857-6

² EUR-Lex Přístup k právu Evropské unie: *Konsolidované znění Smlouvy o založení Evropského společenství* [online] Dostupné na <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:321E:0001:0331:CS:pdf>>

³ BusinessInfo.cz Oficiální portál pro podnikání a export: *Dělbá pravomocí a EU mezi členské země* [online] Dostupné na <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>>

politika (RP) stala jednou z nejdůležitějších v Unii, o čemž svědčí i fakt, že „je na ní vyčleněna více než jedna třetina všech výdajů rozpočtu Unie“⁴, který je primárně tvořen příspěvky nejbohatších členských států. Regionální politika, která je také nazývána politikou solidarity, slouží především regionům a jejich občanům. Jedná se o způsob, jímž EU pomáhá regionům, které zaostávají ve vývoji, potýkají se se strukturálními problémy nebo jsou silně závislé na zemědělské produkci.

Tato politika spočívá na zásadě finanční solidarity mezi jednotlivými státy EU, kdy platí, že bohatší státy finančně pomáhají státům chudším, aby se postupně vyrovnávaly rozdíly v rozvoji regionů a nerovnosti v blahobytu občanů. Tyto rozdíly jsou hodnoceny na základě hrubého domácího produktu (HDP) každého státu. Z tohoto postupu však netěží pouze příjemci přímé finanční pomoci, ale také státy, které do společného rozpočtu více odvádějí než z něj čerpají mohou užívat nepřímého prospěchu. Naskytují se jim velké investiční příležitosti a možnosti poskytnout ekonomické a hospodářské know-how zejména v oblastech postrádající určité typy činností. Regionální politika tak nabízí příležitost každému státu a každému regionu přispět k rozvoji konkurenceschopnosti EU.⁵

1.1 Vývoj regionální politiky

Na počátku byla unie založena pouze šesti evropskými státy, které se nacházely na vysoké ekonomické úrovni a nebyly mezi nimi tak markantní rozdíly jako dnes, když EU čítá již 27 států napříč celou Evropou. RP prošla od svého vzniku značným vývojem. Následují vývojové etapy RP zpracované na základě vládního portálu Euroskop.cz Věcně o Evropě a Oficiálního portálu pro podnikání a export BusinessInfo.cz.⁶ V počáteční fázi vzniku Společenství se spoléhalo na schopnost volného trhu vyrovnat případné regionální disparity.

⁴ Evropská komise: *Evropská unie regionům*, 1. české vydání. Delegace Evropské komise v České republice, 2002. 48s., s.4, ISBN 80-238-8523-5

⁵ Tamtéž, Jak funguje regionální politika?, s.8

⁶ Euroskop.cz: *Historický vývoj politiky HSS* [online] Dostupné na <<http://www.euroskop.cz/675/sekce/politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti/>> BusinessInfo.cz: *Vznik a vývoj regionální politiky v EU* [online] Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/regionalni-a-strukturalni-politika/1000521/4283/#vznik_a_vyvoj>

Přestože již od počátku vznikaly podpůrné fondy přispívající na národní regionální politiky členských států, o vzniku společné regionální politiky začínáme hovořit až po přistoupení Velké Británie, která se nejvíce zasloužila o její prosazení a především po vzniku Evropského fondu regionálního rozvoje roku 1974, jakožto základního nástroje spravování a financování RP.

Přijetím Jednotného evropského aktu došlo k zásadní reformě regionální politiky, která byla, také částečně se sociální a zemědělskou politikou, integrována do tzv. strukturální politiky jinak také nazývané politiky hospodářské a sociální soudržnosti a zacílila svou pomoc především do nejméně rozvinutých oblastí, což souvisí také se vstupem ekonomicky slabšího Iberského poloostrova.

K dalším změnám, nyní již strukturální politiky, docházelo především v souvislosti se stále stoupajícím počtem členů Unie. Od roku 2000 je pomoc nabízena dokonce i kandidátským zemím, tzv. předvstupní pomoc je směřována na zlepšení ochrany přírody a zdokonalení dopravních systémů. Postupně také došlo k celkovému přehodnocení priorit, odpovědné orgány se dnes snaží hlavně o větší koncentraci finančních prostředků plynoucích do členských zemí, vyšší efektivitu využívání pomoci prostřednictvím neustálé kontroly a monitorování situace a především o zjednodušení celého procesu získávání podpory.

Vysoká úspěšnost evropské regionální politiky je z velké části dána faktem, že nadnárodní orgány EU, které tuto politiku zaštiťují spolupracují s národními a místními samosprávnými orgány jednotlivých zemí. V praxi se tedy jedná o poměrně složitou strukturu odpovědných orgánů členských států, jejichž úkolem je stanovení a realizace rozvojových strategií, zatímco Evropská komise zajistí, aby tyto strategie byly vždy v souladu s celkovým evropským záměrem, monitoruje a kontroluje finanční prostředky, které jsou státům přidělovány prostřednictvím fondů Společenství.

Od roku 1994 také úspěšně funguje Výbor regionů, díky kterému mají místní a regionální úřady zastoupení na úrovni Společenství. Výbor je hlavně poradním orgánem, proto je nutné jej konzultovat před každým rozhodnutím EU týkající se RP. V současnosti má Výbor 344 členů, zástupců z každé země, jejichž počet závisí na velikosti populace, například Česká republika je zastoupena 12

politiky, kteří působí v obecních nebo regionálních úřadech. Všichni zástupci jsou rozděleni do odborných komisí a mají za úkol organizovat plenární zasedání.⁷

Dalším důležitým orgánem, který vznikl již přijetím Římských smluv je Evropská investiční banka, která poskytuje půjčky a garance čímž přispívá k integraci, vyváženému rozvoji a upevňování HSS. Tato banka nevyužívá prostředky z rozpočtu EU, jelikož se samofinancuje prostřednictvím půjček na finančních trzích. Její fungování na neziskovém základě jí umožňuje stanovení velmi výhodných úvěrových podmínek, takový úvěr však může financovat jednotlivé projekty pouze z 50%.⁸

1.2 Principy regionální politiky

Politika hospodářské a sociální soudržnosti je založena na pěti základních principech, které musí být dodržovány v průběhu celého procesu převádění finanční pomoci prostřednictvím společného rozpočtu mezi jednotlivými státy. Takto uvádí principy politiky HSS publikace *Průvodce fondy Evropské unie*.⁹

Prvním principem je princip programování. Cílem programování, které je definováno jako proces organizování, rozhodování a financování uskutečňovaných v řadě fází, je provádění akce mezi Společenstvím a jeho členy za účelem dosažení předem stanovených cílů RP na víceleté bázi. Znamená to tedy realizaci pomoci na základě víceletých a víceoborových programů vypracovaných na základě programových dokumentů.

Druhý je princip koncentrace, který spočívá ve směřování podpůrných prostředků do nejvíce potřebných regionů a oblastí, ve kterých již došlo k definování cílů. Tento princip napomáhá efektivnosti, viditelnosti a usnadňuje kontrolu a monitorování.

Dalším je princip partnerství mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni. Tento princip musí být dodržován během všech fází implementačního procesu a podle partnerů spolupráce se dělí na

⁷ Europa.eu: *Orgány a ostatní instituce Evropské unie - Výbor orgánů* [online] Dostupný na <http://europa.eu/institutions/consultative/cor/index_cs.htm>

⁸ Europa.eu: *Orgány a ostatní instituce Evropské unie - Evropská investiční banka* [online] Dostupný na <http://europa.eu/institutions/financial/eib/index_cs.htm>

⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.17-18

rovinu vertikální a horizontální. Na základě tohoto principu jsou do implementace zapojeny i ty orgány a osoby, které přímo tvoří součást implementačních struktur, čímž je zároveň zajištěno podílení příjemců pomoci na jejím samotném rozdělování, celková odpovědnost však zůstává na členském státě.

Čtvrtý je princip adicionality nebo-li doplňkovosti, který určuje, že veškerá finanční pomoc poskytnutá v rámci strukturální politiky je pouze doplňkem k prostředkům toho, kdo tuto pomoc přijímá. Poměr těchto prostředků je stanoven v rámci programových dokumentů Unie. Na základě tohoto principu dochází k větší zodpovědnosti a efektivitě ze strany příjemců pomoci.

A pátým principem je monitorování a vyhodnocování využívání poskytovaných prostředků, které musí probíhat průběžně ve všech etapách procesu, tzn. Předběžné (ex ante), průběžné (interim) a následné (ex post) hodnocení. Sledování a hodnocení probíhá z hlediska finančního, ale i věcného.

2. PŘEDSTRUKTURÁLNÍ OBDOBÍ ČR

Česká republika podala žádost o přistoupení k Evropské unii 17. ledna 1996 a připojila se tak k dalším dvanácti kandidátským zemím na členství v EU (Turecko podalo žádost již v roce 1987, Malta a Kypr v r. 1990, Maďarsko, Polsko v r. 1994, Rumunsko, Slovensko, Lotyšsko, Estonsko, Litva, Bulharsko v r. 1995 a Slovinsko v r. 1996). V březnu 1998 bylo uzavřeno Přístupové partnerství a byla tak zahájena jednání o podmínkách členství v EU. Přístupové partnerství koordinuje pomoc Evropského společenství a stanovuje priority pro každou oblast při adaptaci legislativy Společenství. Jednání byla zakončena v prosinci 2002 na summitu EU v Kodani a následně byla dokončena příprava Smlouvy o přistoupení. Smlouva o přistoupení byla postupně schválena a ratifikována jak ze strany ČR a států do EU již přijatých, tak i třemi nejmocnějšími institucemi – Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU.¹⁰

Přistoupení nových členů je podmíněno splněním tzv. Kodaňských kritérií. Tato kritéria byla přijata na zasedání v Kodani v červnu 1993 a ustanovila, že pro přistoupení musí každý kandidátský stát prokázat že má „stabilní instituce zajišťující demokracii, zákonnost a lidská práva, spolu s respektováním a ochranou menšin; fungující tržní hospodářství, jakož i schopnost vypořádat se s konkurenčními tlaky a tržními silami uvnitř Unie; schopnost převzít povinnosti členství, včetně naplňování cílů politické, hospodářské a měnové unie“¹¹, čili zavedení tzv. *acquis communautaire*¹².

Tato kritéria byla přijata zejména proto, že o členství v Unii zažádaly státy, které byly několik desítek let součástí Sovětského svazu. Tyto země, mezi které patří také Česká republika, musely po znovunabytí demokracie zavést mnoho reformních opatření, nejdůležitější změnou byl přechod z centrálně plánovaného hospodářství na hospodářství tržní s podstatně menšími zásahy ze strany státu. Celková úroveň těchto postkomunistických států však samozřejmě nedosahovala

¹⁰ Euroskop.cz: *Vstup ČR do EU* [online] Dostupné na < <http://www.euroskop.cz/803/sekce/vstup-cr-do-eu/#obsah> >

¹¹ *Podpora Evropské unie České republice*, Program Phare 1990-2000, 56 s., s.6

¹² Jde o francouzský výraz označující komunitární právo I. pilíře

průměru Evropské patnáctky¹³, dopady se projevovaly v sociální nouzi, nekvalitním školství, zvýšené míře nezaměstnanosti a nedostatečně rozvinuté infrastruktuře. Evropská unie proto vytvořila systém předvstupní finanční a odborné pomoci poskytované kandidátským státům již před samotným vstupem a připravující je na členství. Předvstupní pomoc je zajišťována především předvstupními fondy, od roku 1990 funguje program Phare, ke kterému byly v roce 2000 přidány další dva fondy ISPA a SAPARD.

2.1 Phare

Nejdůležitější program předvstupní pomoci je Phare¹⁴, který byl vytvořen v roce 1989 původně pro pomoc Polsku a Maďarsku transformovat jejich ekonomiky z centrálně plánovaných na tržní. Později byla působnost tohoto programu rozšířena na dalších 11 zemí střední a východní Evropy. V souvislosti se zavedením Kodaňských kritérií došlo v roce 1997 k reformě fondu Phare. Změnily se oblasti financování z důvodu zefektivnění alokace zdrojů, přibýly nové projekty zaměřené na priority Přístupového partnerství. Přibližně 30% prostředků z fondu bylo využíváno na tvorbu institucí potřebných k implementaci *acquis*. Zbývající finance byly využívány jako investice do infrastruktury, k investování do politiky HSS a na restrukturalizace důležitých odvětví hospodářství.¹⁵

Programy Phare lze rozdělit do čtyř základních kategorií:¹⁶

- Národní programy (příprava země na vstup po stránce institucionální a legislativní)
- Přeshraniční spolupráce – Phare CBC¹⁷ (podpora aktivit dvoustranné přeshraniční spolupráce v regionech zemí střední a východní Evropy se sousedícími zeměmi EU)

¹³ Označení historicky prvních patnácti členských států EU (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Německo, Dánsko, Irsko, Velká Británie, Řecko, Portugalsko, Španělsko, Finsko, Rakousko, Švédsko)

¹⁴ Poland and Hungary Aid for Reconstruction of the Economy

¹⁵ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky: *Česká republika v hodnocení Evropské komise 1999*, V edičním oddělení Ústavu mezinárodních vztahů, Praha 1999, Decibel Production, 118 s., s.13 ISBN 80-85864-78-9

¹⁶ Ministerstvo financí ČR: *Programy pomoci Evropských společenství České republice*, Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, říjen 2000, Decibel Production s.r.o. Praha, 24s., s.2-8, ISBN 80-85864-94-0, 24

¹⁷ Cross-Border Co-operation

- Mnohonárodní programy implementované ČR
- Mnohonárodní programy implementované Evropskou komisí.

V roce 2000 byly, na základě Agendy 2000¹⁸, zavedeny dva nové programy předvstupní pomoci pro kandidátské země SAPARD a ISPA, program Phare pokračoval nadále ve svých aktivitách. Pro každý další rok Evropská komise spolu s českou vládou vytvořily nový národní program až do vstupu ČR do Unie. Poslední prostředky alokované pro ČR byly z fondu Phare 2003 a možnost jejich čerpání byla otevřena až do roku 2006. Roku 2004 byl tento fond nahrazen programem Transition Facility na období 2004-2006 pro oblasti, které se i nadále potýkaly s nedostatečnými administrativními a institucionálními kapacitami.

2.2 SAPARD

SAPARD¹⁹ je Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova. „Program SAPARD napomáhá kandidátským zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění acquis vztahujícího se ke společné zemědělské politice²⁰, strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově.“²¹ Tento program byl vytvořen pro kandidátské státy na období let 2000-2006, přísun financí však končí přijetím státu do Unie, po vstupu už pouze dobíhají naplánované a schválené projekty. Pro Českou republiku byly tedy veškeré smlouvy se žadateli ukončeny roku 2003 a všechny projekty musely být realizovány nejpozději do 30. června 2006.

Obecně byla hlavním cílem programu pomoc se zaváděním a prováděním předpisů a nařízení EU týkající se CAP, které představovaly asi polovinu veškeré legislativy EU a řešení potíží mající souvislost s trvale udržitelnými změnami v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech. Co se týče České republiky,

¹⁸ Strategický dokument přijatý EK r. 1997, který stanovil plány EU pro rok 2000, včetně rozšíření předvstupní pomoci.

¹⁹ Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development

²⁰ CAP – Common Agriculture Policy

²¹ Ministerstvo financí ČR: *Programy pomoci Evropských společenství České republice*, Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, říjen 2000, Decibel Production s.r.o. Praha, 24 s., s.15 ISBN 80-85864-94-0

program SAPARD byl určen především na pomoc posílení konkurenceschopnosti prvovýroby a zpracovatelského odvětví a jejich pozice na trhu. Dále byly schvalovány projekty přispívající ke zvýšení kvality zemědělských a potravinářských výrobků. Třetím důležitým úkolem byla pomoc na dokončení restrukturalizace podniků. A samozřejmě také pomoc se zaváděním legislativy EU do praxe.

Česká republika musela sestavit Plán rozvoje zemědělství a venkova na období 2000-2006, který se stal základním programovým dokumentem. Mezi ČR a Komisí ES byla podepsána Víceletá finanční dohoda, která stanovila technický, právní a správní rámec. Za účelem provádění programu byla zřízena Agentura SAPARD.²²

2.3 ISPA

Třetí nejvýznamnější předstrukturální pomocí pro Českou republiku byl fond nazvaný ISPA²³, Nástroj předstupních strukturálních politik. „Program ISPA je zaměřen na podporu investičních projektů, které přispívají ke zlepšení infrastruktury životního prostředí a dopravních sítí Transevropských koridorů.“²⁴ Opět se jednalo především o začleňování *acquis communautaire* tentokrát však v sektoru životního prostředí, nejdůležitějším cílem byly normy týkající se znečišťování ovzduší, klimatu a vod a odpadového hospodářství. Pro sektor dopravy bylo třeba vytvořit kvalitní dopravní infrastrukturu. Program ISPA se podílel na financování staveb, rekonstrukcí a propojování národních dopravních sítí s cílem zvýšit jejich kvalitu a průchodnost. V těchto oblastech mohou být z fondu financovány standardní projekty, etapy projektů, skupiny projektů nebo projektová schémata a technická pomoc.

²² Fungování programu SAPARD zpracováno na základě:

Ministerstvo financí ČR: *SAPARD - Obecné informace* [online] Dostupný na <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pom_eu_ukonprogr_sapard.html>

Státní zemědělský intervenční fond: *SAPARD - Obecné informace* [online] Dostupný na <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous?NavigationTarget=ROLES://portal_content/z.apa/z.role_s/z.anon_web/z.web/z.web_opatr/sapard/z.informace>

²³ Instrument for Structural Policies for Pre-Accession

²⁴ Ministerstvo financí ČR: *Programy pomoci Evropských společenství České republice*, Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, říjen 2000, Decibel Production s.r.o. Praha, 24 s., s.15 ISBN 80-85864-94-0

Realizace pomoci z fondu byla založena na strategických dokumentech Národní strategie ISPA pro dopravu a Národní strategie pro životní prostředí, které byly předkládány EK. Odpovědnými orgány byly Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo dopravy a spojů a za celkovou koordinaci samozřejmě odpovídalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Tento fond byl zřízen také na období 2000-2006, přičemž čerpání financí bylo opět limitováno vstupem země do EU.

Implementaci projektů na rok 2000 v oblasti dopravy měla na starost implementační agentura zřízená na Ministerstvu dopravy a spojů, pro oblast dopravy byla určena jako implementační agentura Centrum pro regionální rozvoj a od roku 2001 to byl Státní fond životního prostředí České republiky.²⁵

2.4 Fond solidarity

Jako reakce na katastrofální povodně, které zasáhly členské a kandidátské státy v roce 2002, se EU rozhodla pro zřízení dalšího fondu pomoci Fondu solidarity. „Na žádost členského státu nebo státu, se kterým se jedná o přistoupení k Evropské unii, může být pomoc z fondu uvolněna, pokud na jeho území dojde k závažné přírodní katastrofě s vážnými následky pro životní podmínky, životní prostředí nebo hospodářství v jednom nebo více regionech nebo v jednom nebo více státech.“²⁶ Česká republika podala žádost o prostředky z tohoto fondu 19. listopadu 2002. Na základě rozhodnutí Evropské komise byl poté České republice přidělen grant k financování nouzových opatření.

²⁵ Fungování programu ISPA zpracováno na základě:

Ministerstvo dopravy a spojů ČR: *ISPA v sektoru dopravy* [online] Dostupný na <http://www.mdcz.cz/cs/Evropska_unie/Fondy_EU/ISPA+v+sektoru+dopravy.htm>

Ministerstvo financí ČR: *Programy pomoci Evropských společenství České republiky*, Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, říjen 2000, Decibel Production s.r.o. Praha, 24 s., s.15 ISBN 80-85864-94-0

²⁶ EUR-Lex: *Nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie* [online] Dostupný na <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:14:01:32002R2012:CS:PDF>>

3. STRUKTURÁLNÍ OBDOBÍ

Česká republika vstoupila do EU přímo uprostřed programovacího období 2000-2006 naplánované pro politiku HSS. Vstupem do Unie došlo k mnoha změnám a jednou z nich bylo nově vzniklé právo využívání finanční pomoci z rozpočtu EU. Již před vstupem mohla ČR těžit z pomoci předstupních fondů, tato možnost však zaniká spolu se vstupem. Otevírají se však možnosti mnohem výhodnější a to finanční pomoc ze strukturálních fondů EU a dalších důležitých nástrojů HSS ustanovených pro toto období. Po vstupu deseti nových států se výrazně změnil stávající parametry EU, rozloha a počet obyvatel se zvýšily o 20%, zatímco HDP se snížil přinejmenším o 5%. V tomto období byl proto zvláštní důraz kladen na politiku HSS, na jejíž aktivity bylo vynaloženo více než třetina výdajů z rozpočtu Unie, což představuje přibližně 213 miliard eur.²⁷

Od roku 1988 se v Evropské unii používá dělení na územní statistické jednotky NUTS²⁸. Tato územní klasifikace byla zavedena Evropským statistickým úřadem EUROSTAT. Klasifikace je určena především pro „potřebu regionální politiky EU, na základě které je podle jednotlivých cílů poskytována pomoc ze strukturálních fondů; potřebu regionálních statistik členských států EU (zejména z důvodu komparace srovnatelných zemí); provádění analytických rozborů ekonomických ukazatelů v jednotlivých regionech a možnosti vyhodnocování zásahů regionální politiky“²⁹. Tato klasifikace má celkem tři úrovně NUTS 1, NUTS 2 a NUTS 3. Česká republika, která byla historicky členěna na kraje odpovídající úrovni NUTS 3, zavedla toto členění zákonem č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Vzniklo tak osm nových regionů soudržnosti na úrovni NUTS 2, do kterých je směřována pomoc EU.

²⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.12

²⁸ Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques

²⁹ VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.37 ISBN 80-247-0828-0

3.1 Programovací období 2000-2006

3.1.1 Cíle politiky HSS

Evropská unie stanovuje cíle a priority pro regionální a strukturální politiku vždy v rámci víceletých programovacích období, která trvají sedm let. Pro toto období také musí členské země vypracovat své programové dokumenty, ve kterých si naplánují své vlastní cíle, které však musí být v souladu s těmi unijními. První programovací období, které se již přímo týkalo České republiky trvalo v rozmezí let 2000 až 2006. Pro toto období byly na evropské úrovni vymezeny tři strategické cíle.

Cíl 1 - Podpora rozvoje zaostávajících regionů představoval hlavní prioritu politiky soudržnosti³⁰. A to bylo také důvodem k tomu, aby dvě třetiny veškerých prostředků ze strukturálních fondů byly použity na splnění tohoto Cíle, do kterého spadaly regiony s HDP na obyvatele nižším než 75% komunitárního průměru. Tyto regiony se potýkaly především s problémy nízké úrovně investic, vysoké nezaměstnanosti a nedostatečné infrastruktury. Pod tento Cíl se řadilo přibližně padesát regionů s 22% populace EU. Z České republiky se do Cíle 1 zařadily všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy.

Cíl 2 - Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací byl zaměřen na všechny regiony potýkající se se strukturálními potížemi většinou v důsledku hospodářských a sociálních změn v sektoru průmyslu a služeb. Jednalo se zejména o oblasti venkova potýkající se s nedostatečnou ekonomickou diverzifikací a úpadkem tradičních aktivit, městská sídla, která trpí ztrátou ekonomických aktivit a oblasti závislé na rybolovu. Tyto oblasti mohou být situovány v poměrně rozvinutých regionech, přesto se potýkají se socio-ekonomickými problémy. Do tohoto Cíle patřil jediný region soudržnosti v ČR, Praha, jelikož svým HDP převyšoval 75% průměru EU.

³⁰ EUR-Lex Přístup k právu Evropské unie: *Konsolidované znění Smlouvy o založení Evropského společenství*, článek 158 [online]. Dostupné na <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:321E:0001:0331:CS:pdf>>

Cíl 3 - Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání měl za program rozvíjení aktivit týkajících se lidských zdrojů. Šlo především o modernizaci systémů vzdělávání, odbornou přípravu a zaměstnanost. Důraz byl kladen na začlenění sociálně slabých skupin na trh práce, snížení nezaměstnanosti pomocí rekvalifikace a školení a také rovnost šancí pro muže a ženy. Tento Cíl byl uplatňován ve všech oblastech kromě regionů spadajících pod Cíl 1, který má podporu zaměstnanosti a vzdělávání také ve svém programu.³¹

3.1.2 Nástroje politiky HSS

3.1.2.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou přímo zaměřeny na snižování rozdílů mezi evropskými regiony a sociálními skupinami členských států. Pomoc je směřována do regionů, které zaostávají ve vývoji, aby co nejrychleji dosáhly minimálně průměrné ekonomické úrovně při realizaci své regionální politiky. Nařízení Rady Evropského společenství č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech ustanovilo pro toto období čtyři strukturální fondy: Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond a Finanční nástroj na podporu rybolovu.

- **Evropský fond regionálního rozvoje ERDF³²**

ERDF byl založen v roce 1975 a jeho úkolem je poskytovat finanční pomoc nejvíce znevýhodněným regionům a podporovat stabilní a udržitelný rozvoj Společenství. Konkrétní oblasti, do kterých je směřována pomoc jsou: „investice do výroby určené k vytváření nových nebo stávajících pracovních míst, investice do infrastruktury včetně Transevropských sítí pro regiony zařazené do Cíle 1, investice do vzdělání pro regiony zařazené do Cíle 1, rozvoj místního potenciálu:

³¹ Obsah Cílů 2000-2006 byl zpracován na základě:

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.12

Evropa.eu: *Politique régionale - Inforegio* [online] Dostupné na <[http://ec.europa.eu/regional_policy/objective1\(2\)\(3\)/index_fr.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/objective1(2)(3)/index_fr.htm)>

³² European Regional Development Fund

místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech, výzkum a rozvoj, investice zaměřené na životní prostředí“³³.

- **Evropský sociální fond ESF**³⁴

ESF byl založen již v roce 1960 a je tedy nejstarším strukturálním fondem, který investuje, spolu s členskými státy, do sociální politiky zaměstnanosti EU. Poskytoval finanční pomoc v rámci Cíle 3 systémům odborného školství, přeškolení a tvorby pracovních míst, ale i projektům z Cíle 1 a 2. Prioritami pro toto období byly: „integrace nezaměstnaných, integrace mladých lidí do pracovního procesu, integrace osob vyloučených z trhu práce, podpora stejných příležitostí na trhu práce, adaptace pracovníků na průmyslové změny, stabilizace a růst zaměstnanosti, posílení lidského potenciálu ve výzkumu, vědě a technologii, posílení systému vzdělávání a další kvalifikace“³⁵.

- **Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond EAGGF**³⁶

Tento fond funguje od roku 1962, je složený z části záruční a podpůrné. Záruční část je tvořena asi 95% celkových výdajů a slouží k financování CAP. Naproti tomu část podpůrná slouží k financování rozvoje venkova, čímž naplňuje Cíl 1 a 2. Hlavní činnosti financované z této části EAGGF jsou: „podpora farmářství a zachování životaschopných farmářských komunit v horských nebo méně příznivých oblastech, podpora začínajícím mladým farmářům, podpora ustavení producentů asociací, konverze, diverzifikace, reorientace a podpora kvality zemědělské produkce, rozvoj venkovské infrastruktury a podpora investic do cestovního ruchu.“³⁷

- **Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu FIG**³⁸

Tento fond byl založen v roce 1993, ale mezi strukturální fondy byl zařazen až na počátku tohoto programovacího období, v roce 2000. FIG byl založen za účelem

³³ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 14

³⁴ European Social Fund

³⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 14

³⁶ European Agricultural Guidance and Guarantee Fund

³⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 14

³⁸ Financial Instrument for Fisheries Guidance

podpory rybolovu, přímořských regionů a oblastí závislých na rybolovu a modernizace rybářského průmyslu. Finance z tohoto fondu byly určeny pro Cíl 1 a 2 a to zejména těmito problémovými oblastmi: „změny v rybářském sektoru, modernizace loďstva, rozvoj chovu ryb, ochrana některých přímořských oblastí, vybavení rybářských přístavů, výroba a obchod s rybími výrobky, podpora výroby“³⁹.

3.1.2.2 Kohezní fond CF⁴⁰

Kohezní fond, nebo také Fond soudržnosti, byl založen Maastrichtskou smlouvou v roce 1993 v souvislosti s přípravou na vytvoření Evropské měnové unie. Pomoc poskytuje nejméně rozvinutým členským státům, které nedosahují 90% průměrné úrovně HND na obyvatele EU. Tento fond je určen k financování velkých projektů z oblasti životního prostředí a dopravní infrastruktury s rozpočtem minimálně 10 milionů EUR. Zasahuje také do oblastí souvisejících s udržitelným rozvojem, tedy do energetické politiky a využívání obnovitelných zdrojů energie. Mezi strukturální fondy ho nelze zařadit, protože neposkytuje spolufinancování programům, ale přímo se podílí na financování konkrétních projektů.⁴¹

3.1.2.3 Iniciativy Společenství

Iniciativy Společenství byly zřizovány a řízeny EK přímo z Bruselu, nebyly tedy vázány na iniciativu členského státu. Svou činností spíše doplňovaly či usnadňovaly jiné programy. Na toto období byly ustanoveny celkem čtyři Iniciativy, na které bylo vynaloženo 5,35% rozpočtu strukturálních fondů. Přehled Iniciativ byl zpracován na základě publikace *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*⁴² a internetového serveru *Fondy Evropské unie*⁴³.

³⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 stran, str. 15

⁴⁰ Cohesion Fund

⁴¹ MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 1. vydání, Společnost pro odbornou literaturu, o.s., 2007, 210 s., s.31 ISBN 978-80-87029-13-8

⁴² VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.24-25 ISBN 80-247-0828-0

- **Interreg III**

Tato Iniciativa měla tři části – přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci. Iniciativa byla financována z ERDF a bylo na ní vyčleněno přibližně 2,5% z celkových prostředků EU. Program Interreg IIIA přeshraniční spolupráce byl nejvýznamnější Iniciativou. Bylo realizováno celkem pět přeshraničních spoluprací, s Bavorskem, Polskem, Rakouskem, Saskem a Slovenskem.

- **Leader +**

Tato Iniciativa měla za cíl podporovat spolupráci aktivních činitelů působících ve venkovských společenstvích a ekonomikách za účelem rozvoje venkova. Financování bylo zajištěno z podpůrné části EAGGF. Bylo rozhodnuto, že v tomto období nebude v ČR tato Iniciativa ustanovena jako samostatný finanční nástroj.

- **Equal**

Tato Iniciativa byla zaměřena zejména na hledání nových přístupů k řešení stávajících problémů týkajících se diskriminace a nerovnosti na všech úrovních přístupu na trhu práce. Equal byl financována z ESF, čímž se stal jedním z nástrojů k dosažení Cíle zaměstnanosti.

- **Urban II**

Tato Iniciativa byla založena za účelem hospodářské a sociální regenerace měst a zaostávajících městských oblastí postižených krizí s cílem podporovat jejich udržitelný rozvoj. Iniciativa byla financována z ERDF, ale v ČR v tomto období nebyla zavedena.

3.1.2.4 Zvláštní podpora rybolovu

Zvláštní podpora rybolovu byla určena oblastem, které nespadají pod Cíl 1 a byla financována z fondu FIFG, celkově představovala asi 0,5% výdajů strukturálních operací EU. Aktivita byly velmi podobné těm, které financoval

⁴³ Fondy Evropské unie: *Iniciativy Společenství* [online] Dostupné na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000006>>

FIFG, také se jednalo o snahu o nastolení rovnováhy ve využívání mořských produktů a o zvýšení konkurenceschopnosti firem v tomto sektoru.⁴⁴

3.1.2.5 Inovační akce

Inovačními akcemi se rozumí zejména studie, opatření technické pomoci a pilotní projekty pro nové politiky, které zdokonalují nakládání s finančními prostředky a napomáhají odhalování nových možností. Tyto akce byly výlučnou pravomocí EK. Z celkových prostředků strukturálních fondů na ně sice bylo vymezeno pouze asi 0,5%. V tomto období vybrala EK tři hlavní témata inovačních opatření pro ERDF: „regionální ekonomiky založené na vědomostních a technologických inovacích, regionální rozvoj založený na informační společnosti (e-EuropeRegio), regionální identita a udržitelný rozvoj“⁴⁵.

3.1.3 Programovací procedury 2000-2006

Politika HSS je realizována na základě sedmiletých programovacích období, pro které EU a členské státy vytvářejí programovací dokumenty. Tyto dokumenty vymezují priority a cíle EU a jednotlivých států, o kterých spolu tyto subjekty vyjednávají s cílem tyto priority sladit. Na základě vyjednávání je poté vytvořena spolupráce za účelem využívání pomoci ze strukturálních fondů.

V období 2000-2006 měly programovací procedury následující postup. EU nejprve vydala předpis upravující oblast strukturální pomoci, Nařízení Rady č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech. Dále musela EK vytvořit seznam regionů vhodných pro Cíl 1 a 2 a také rozdělit rozpočet mezi členské země, čímž zároveň stanovila limity poskytované pomoci. Následovalo vypracování programovacích dokumentů členským státem, tyto dokumenty se posílají EK ke schválení, čímž vzniká smlouva mezi EK a členským státem.

Víceletý rozvojový program disponuje vlastním rozpočtem členěným na základě priorit a opatření. Zahrnuje také analýzu území se zaměřením na silné a slabé stránky. Hlavní částí je však celková strategie rozvoje území, na kterou

⁴⁴ Europa.eu: *Les actions structurelles en faveur de la peche* [online] Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/fish_fr.htm>

⁴⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 17

navazuje rozpracování jednotlivých opatření, určení finančního rámce a definování podmínek realizace programu.

Pro regiony spadající pod Cíl 1 je používán vícestupňový systém programovacích dokumentů. Nejprve členský stát sestaví Národní rozvojový plán (NRP), podle kterého poté Komise vytvoří Rámec podpory Společenství (RPS), který pojednává o výši a zaměření podpory a na jejímž základě předkládá stát jednotlivé operační programy (OP), regionální nebo sektorové, ke schválení EK. Zjednodušený systém se používá, pokud je podpora v rámci Cíle 1 menší než 1 mld. EUR a téměř vždy pro Cíle 2 a 3. Tento systém spočívá ve vypracování jediného dokumentu nazvaného Jednotný programový dokument (JPD), který v sobě zahrnuje NRP, RPS i OP.⁴⁶

3.1.3.1 Systém programových dokumentů 2000-2006

Česká republika nevytvářela plán rozvoje zvlášť pro každý region soudržnosti, ale celkově pro celé území ČR, proto byl pojmenován Národní rozvojový plán. NRP popsal situaci v ČR z hlediska socio-ekonomického a vyvodil závěry v podobě vytipování problematických oblastí a definování cílů strategie pro období 2004-2006. Na základě této strategie byly poté určeny operační programy. V NRP byl také navržen systém pro řízení a monitorování realizace strukturálních fondů a finanční rámec pomoci včetně rozdělení prostředků. Globální cíl NRP byl určen jako Udržitelný rozvoj založený na konkurenceschopnosti. Konečnou verzi NRP schválila vláda ČR v prosinci 2002, Komisi jej předložila 3. března 2003 a mohla tak zahájit vyjednávání o Rámci podpory Společenství.

Finální verze byla schválena 18. prosince 2003. Pro každou prioritu a rok byl v RPS připraven orientační finanční plán a také předpokládané alokace příspěvků pomoci z jednotlivých fondů. Nakonec se podařilo dosáhnout shody a prostředky pomoci byly rozděleny na navazující operační programy.

⁴⁶ Systém programovacích procedur byl zpracován na základě:

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 18-19

VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.59-61 ISBN 80-247-0828-0

KLVAČOVÁ, E. a kol. *Prohlubování evropské integrace*, Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky Vysoké školy ekonomické Praha, Vydání první, 2004, Professional Publishing, 212 s., s. 15-18 ISBN 80-86419-78-9

Operačních programů pro toto období bylo celkem pět, čtyři sektorové a jeden regionálně zaměřený. Každý OP musí být schválen EK, na jeho financování se může podílet i více fondů. Obsah OP je velmi podobný předchozím dokumentům, je tvořen prioritami a opatřeními pro jejich provádění, finančním plánem a opatřeními pro jejich realizaci. Sektorově zaměřené programy: OP Průmysl a podnikání, OP Infrastruktura, OP Rozvoj lidských zdrojů, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Regionálně byl zaměřen Společný regionální operační program (SROP) zahrnující rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti spadající pod Cíl 1. SROP podporoval aktivity spadající po legislativní stránce do působnosti obcí nebo krajů, čímž se výrazně lišil od OP, které zaštiťovaly aktivity na úrovni státní působnosti.

Praha čerpala v tomto období finanční prostředky v rámci Cíle 2 a 3, pro které byl vytvořen Jednotný programový dokument pro Cíl 2 a pro Cíl 3. JPD 2 má jako cíl odstranění slabých stránek a bariér bránících v rozvoji v pražských obvodech, kterých se to týká. JPD 3, který byl financován z ESF, obsahoval popis a analýzu situace v sektoru lidských zdrojů na území Prahy. Jeho hlavním cílem byly aktivní politiky zaměstnanosti, sociální integrace a rovné příležitosti.⁴⁷

3.1.3.2 Institucionální řízení pomoci

Každý členský stát, který chce využívat prostředků strukturální pomoci musí vytvořit vlastní institucionální organizační strukturu pro řízení a koordinaci. Celkovou odpovědnost za realizaci programu poskytujícího pomoc nese Řídící orgán. Tímto orgánem bylo ustanoveno Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor integrace a strukturálních fondů. Navíc, každý OP má svůj vlastní Řídící orgán.

Další složkou je platební orgán, který odpovídá za žádosti o platby, o jejich vypracování, předkládání a také přijímání od EK. Platebním orgánem v ČR je odbor Národního fondu Ministerstva financí.

Nepostradatelné jsou také Monitorovací orgány – Monitorovací výbory OP a Monitorovací výbor RPS, které sledují celý proces realizace. Zejména mají za

⁴⁷ Systém programovacích dokumentů pro ČR pro období 2004-2006 zpracován ze zdrojů: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 24-26
VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.61-67, 69-70 ISBN 80-247-0828-0

úkol schvalovat jejich programové dodatky a určovat kritéria pro výběr projektů. Členy Monitorovacích výborů jsou zástupci Řídících a Platebního orgánu, podnikatelských a sociálních partnerů a dalších institucí, poradní funkci má zástupce EK.

Důležitou funkci plní také zprostředkující subjekt, který vytváří spojnici mezi těmito orgány a konečnými příjemci a uživateli. Tyto subjekty většinou poskytují důležité informace konečným příjemcům o náležitostech žádostí a jsou také odpovědné za přípravu seznamu projektů způsobilých k financování.⁴⁸

3.2 Programovací období 2007-2013

Politika podpory soudržnosti pro aktuální programovací období 2007-2013 prošla výraznou reformou. Přijetí nových cílů podléhá přirozenému vývoji stejně jako změna nastolená v rámci nástrojů politiky HSS. Došlo také k výrazné decentralizaci odpovědnosti, když byla delegována na místní subjekty členských států. Členské státy dostaly obecně větší prostor k provádění OP. Všechna tato nově přijatá opatření jsou směřována ke zefektivnění této politiky, což souvisí zejména s dalším rozšířením Unie o dva nové členy Bulharsko a Rumunsko. Aby bylo možné všechny tyto reformní kroky podniknout, bylo třeba přijmout nový legislativní mechanismus, na jehož základě bude probíhat čerpání peněz.

Principy politiky HSS byly v tomto období rozšířeny o nový princip proporcionality, který zajistí zmírnění administrativní zátěže. Došlo také k rozšíření principu partnerství: „veškeré jiné vhodné subjekty zastupující občanskou společnost, partneři z oblasti ekologie, nevládní organizace a subjekty zabývající se prosazováním rovnosti žen a mužů se mohou účastnit jednání o využití strukturálních fondů i řízení všech stadií plánování“⁴⁹.

Na summitu ER 16. prosince 2005 byla schválena konečná finanční perspektiva na léta 2007-2013. Na RP a politiku soudržnosti byla přidělena opět

⁴⁸ Institucionální řízení pomoci z EU na základě zdrojů:

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s. 28-29

KLVAČOVÁ, E. a kol. *Prohlubování evropské integrace*, Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky Vysoké školy ekonomické Praha, Vydání první, 2004, Professional Publishing, 212 s., s. 18-23 ISBN 80-86419-78-9

⁴⁹ Evropská společenství: *Politika soudržnosti 2007-2013*, Poznámky a úřední texty, 2007, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, 160 s., s.27 ISBN 92-79-03801-X

více než třetina z celkového rozpočtu EU, tedy 308 miliard EUR. Z pohledu rozdělení finančních prostředků mezi členské státy, na Evropskou patnáctku připadá 51,7% a na 12 později přistoupených států 48,3%. Pro ČR bylo vymezeno 26,7 miliard EUR.⁵⁰

3.2.1 Cíle politiky HSS 2007-2013

Byly vytyčeny tři nové základní Cíle politiky HSS: Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. K těmto Cílům byly také určeny tři základní priority: zvýšení atraktivnosti EU a jejích regionů pro investování a zaměstnávání, zlepšení znalostí a inovací jako faktorů růstu a vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst.

Cíl Konvergence je zaměřen na podporu růstu a snižování nezaměstnanosti prostřednictvím tvorby nových pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a regionech. Prostředky z něho mohou získat regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75% průměru Společenství. Na financování tohoto Cíle se podílí ERDF, ESF a CF a je na něj alokováno přibližně 81,5% strukturálních prostředků. V ČR pod něj opět spadají všechny regiony soudržnosti kromě Prahy a zaujímá 97,1% z celkové pomoci.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost pokrývá všechny regiony, které nejsou zařazené do Cíle 1. Zaměřuje se téměř na stejné priority jako Cíl 1, zvýšení zaměstnanosti a konkurenceschopnosti regionů v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Cíl je financován z ERDF a ESF. Oblasti v tomto Cíli jsou z ekonomického hlediska poměrně vyspělé, potřeba pomoci není tak urgentní, proto je pro ně vyhrazeno méně finančních prostředků, asi 16%. V ČR se tento Cíl týká pouze Prahy a bylo pro něj určeno 1,6% zdrojů RP.

Cíl Evropská územní spolupráce je spíše doplňujícím k předchozím Cílům, jelikož regiony způsobilé využívat jeho pomoc mohou patřit do Cíle 1 i 2. Je zaměřen na podporu harmonického rozvoje území EU pomocí spolupráce na úrovni přeshraniční, mezinárodní a meziregionální. Ze strukturálního rozpočtu

⁵⁰ MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 1.vydání, Společnost pro odbornou literaturu, o.s., 2007, 210 s., s.32-33 ISBN 978-80-87029-13-8

bylo pro tento Cíl určeno 2,5% finančních zdrojů, které pocházejí z ERDF. V ČR bylo na přeshraniční spolupráci určeno 1,3%.⁵¹

3.2.2 Nástroje politiky HSS 2007-2013

V rámci reformy politiky HSS a zjednodušení čerpání prostředků se EU rozhodla snížit v tomto období počet nástrojů pouze na tři. Členské státy tak mohou získat pomoc z ERDF, ESF a CF. K zásadní změně došlo pouze u CF, jelikož přestal fungovat samostatně a stal se součástí strukturálních fondů, a podléhá tak stejným pravidlům programování, řízení a kontroly. V tomto období byl fond určen na financování Cíle 1 a došlo tak k rozšíření seznamu priorit při poskytování pomoci na udržitelný rozvoj nebo obnovitelné zdroje energie⁵².

Iniciativy Společenství, které byly zřízeny pro období 2000-2006 byly zahrnuty do tří nově vytvořených Cílů . Interreg III byl včleněn do Cíle 3. Programy Urban II a Equal jsou zahrnuty do Cílů 1 a 2. Byl vytvořen nový Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, který nahradil Iniciativu Leader + a také EAGGF. Stejně tak vznikl i Evropský rybářský fond, který nahradil FIFG z předchozího programovacího období. Tyto dva fondy již nepatří do politiky soudržnosti, ale mají vlastní právní základ.⁵³

3.2.3 Programovací procedury 2007-2013

3.2.3.1 Systém programových dokumentů 2007-2013

K podstatným změnám došlo i v rámci programových dokumentů, výrazně se změnila struktura programování. Celý proces začíná stanovením priorit pro všechny státy společných v jediném dokumentu, který přijímá Rada EU. Jedná se

⁵¹ MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 1.vydání, Společnost pro odbornou literaturu, o.s., 2007, 210 s., s.25-28 ISBN 978-80-87029-13-8
Evropská společenství: *Politika soudržnosti 2007-2013*, Poznámky a úřední texty, 2007, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, 160 s., s.10-20 ISBN 92-79-03801-X

⁵² Evropská společenství: *Politika soudržnosti 2007-2013*, Nařízení Rady č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti, článek 2, Poznámky a úřední texty, 2007, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, 160 s., s.121 ISBN 92-79-03801-X

⁵³ Evropská společenství: *Politika soudržnosti 2007-2013*, Poznámky a úřední texty, 2007, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, 160 s., s.10 ISBN 92-79-03801-X

o Obecné strategické zásady Společenství (OSZS). Druhá změna spočívá v tom, že každý členský stát vypracuje na základě těchto strategických zásad vlastní strategický referenční rámec, který zavede jednotnou strategii využívání pomoci ES na úrovni celého státu. Tímto postupem se výrazně usnadní proces programování, protože členský stát již nemusí vytvářet JPD ani dodatky k OP.

SOZS jsou základním dokumentem strukturální politiky, který obsahuje hlavní zásady, priority a Cíle HSS. V tomto dokumentu jsou také obsažena doporučení pro členské státy, jak by měly využít pomoci, která jim je přidělena k dispozici. Při procesu přijímání nejprve EK ve spolupráci s členskými státy navrhne určitou podobu, kterou musí schválit Evropský parlament. Poté musí dokument přijmout Rada EU, k čemuž došlo 6. října 2006.⁵⁴

Každý členský stát musí vypracovat Národní rozvojový plán pro období 2007-2013, který definuje strategii rozvoje státu. Národní rozvojový plán ČR (NRP ČR) byl vytvořen na základě nařízení ke strukturálním fondům a Koheznímu fondu, SOZS, ale také dokumentům vydaným na úrovni státní a regionální jako je Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu nebo Strategie regionálního rozvoje. Obsah NRP ČR 2007-2013 tvoří rozbor současné situace ČR vyhodnocen pomocí SWOT analýzy. Dále jsou v dokumentu vytyčeny strategické cíle a prioritní osy ČR a také systém OP. Důležitá je také část obsahující rozložení finančních zdrojů a nakonec je vymezeno řízení a koordinace politiky soudržnosti ČR.⁵⁵

Výsledným a rozhodujícím dokumentem, který vychází z těchto dvou strategických dokumentů pro aplikaci RP je Národní strategický referenční rámec (NSRR) vytvořený členským státem. NSRR definuje zejména politické priority a navrhuje klíčové prováděcí principy. NSRR musí obsahovat analýzu společensko-ekonomické situace, slabých i silných stránek celého území, a to s přihlédnutím ke směrům vývoje evropského a světového hospodářství, definici zvolené strategie, seznam OP, orientační roční financování z každého fondu, popis příspěví NSRR k prioritám Lisabonské strategie, informace týkající se spolupráce s Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským rybářským fondem pro

⁵⁴ MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 1. vydání, Společnost pro odbornou literaturu, o.s., 2007, 210 s., s.35-36 ISBN 978-80-87029-13-8

⁵⁵ Fondy Evropské unie: *Národní rozvojový plán ČR 2007-2013* [online] Dostupný na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>

regiony v rámci Cíle Konvergence.⁵⁶ NSRR ČR 2007-2013 byl přijat EK 27. července 2007.

Vláda ČR přijala na základě NRP a NSRR 24 operačních programů, které byly následně předloženy EK. Jedná se o osm tematických OP:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

Dále je to sedm regionálních operačních programů:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Čechy

Dva programy pro region soudržnosti Praha v rámci Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adaptabilita

Pět programů přeshraniční spolupráce a dva programy nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci Cíle Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko
- OP Meziregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce⁵⁷

⁵⁶ Fondy Evropské unie: *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/NOK/NSRR_final_1.pdf>

⁵⁷ Fondy Evropské unie: *Programy 2007-2013* [online] Dostupné na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013>>

4. STRUKTURÁLNÍ FONDY V JIHOČESKÉM KRAJI

4.1 Postup získávání dotací

Jihočeský kraj (JČK) spolu s krajem Plzeňským tvoří region soudržnosti NUTS II Jihozápad. Další částí této práce je především územní analýza využívání strukturální pomoci v Jihočeském kraji. Jelikož aktuální programovací období 2007-2013 se nachází spíše na svém počátku a nebylo tudíž zatím schváleno mnoho projektů, vývoj tohoto období bude pouze nastíněn spíše jako pokračování a nové směřování předchozího úspěšného období. Větší pozornost zaměřím na průběh období 2004-2006, pro které již byly schváleny všechny projekty a téměř všechny již byly také realizovány. Na základě pravidla N+2, což znamená, že veškeré závazky členského státu vůči Evropské komisi musí být splněny do dvou let od přijetí⁵⁸, musí tedy být realizace veškerých projektů schválených v tomto období ukončena nejpozději v prosinci 2008. Teprve poté můžeme toto období považovat za kompletně ukončené.

K získání finančních prostředků z EU vede poměrně dlouhá a složitá cesta. Poté, co jsou oficiálně schváleny všechny programovací dokumenty týkající se jednak EU, jednak ČR, nastává fáze předkládání a posuzování projektů. „Projekt lze definovat např. jako řadu aktivit se stanovenými cíly, které vedou ke konkrétnímu výsledku v daném časovém rámci, nebo např. jako časově omezené úsilí, jehož cílem je vytvořit jedinečný produkt či službu.“⁵⁹

Nejprve musí Řídící orgán každého programu veřejně vyhlásit výzvu k předkládání projektů. Výzva je vždy určena pro konkrétní opatření nebo podopatření programu a obsahuje přesně vymezené podmínky a kritéria pro předkládané projekty. Tak jako jsou tyto výzvy vyhlašovány v souladu se strategiemi, cíli a prioritami programových dokumentů, i příprava projektové

⁵⁸ Centrum pro komunitní práci: *Nařízení Rady č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech*, Článek 31 [online] Dostupné na <http://www.sfcd.cpkp.cz/SF/doc/es1260_1999.doc>

⁵⁹ VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.121 ISBN 80-247-0828-0

dokumentace musí respektovat a vycházet z nařízení ES a musí být provázána s programovými dokumenty, zejména s OP, které představují jakési hranice pro rozsah a obsah projektů.

Jednotlivá opatření a podopatření jsou určena jednotlivým subjektům, může se jednat o právnické osoby, neziskové organizace, obce, svazky obcí, kraje, asociace krajů, státní organizace, ministerstva, vysoké školy, podnikatelské subjekty, zemědělce a další. Subjekt se rozhodne, zda vypracuje projekt sám nebo pro jeho vypracování najme tzv. zpracovatelskou agenturu. Zpracovatelská agentura často také sama kontaktuje vhodné subjekty s nabídkou vypracování žádosti o dotace. Některé agentury se podílejí také na řízení projektů, nabízejí konzultační činnost v průběhu realizace projektu, tvorbu průběžných a závěrečných monitorovacích zpráv či asistenci při kontrolách projektu poskytovatelem dotace.

Na území Jihočeského kraje bylo založeno několik agentur, většina z nich vznikla v období vstupu ČR do Unie. Na oficiálním serveru provozovaném Krajským úřadem Jihočeského kraje byla vytvořena databáze zpracovatelů projektů⁶⁰, která uvádí nejvýznamnější firmy, které se již podílely na získávání pomoci jak ze strukturálních fondů, tak z fondů státních nebo z prostředků JČK. Většina uvedených firem sídlí v JČK, avšak mezi nejúspěšnější lze zařadit agentury G-PROJECT, s.r.o. a KP Projekt, s.r.o. se sídlem přímo v Českých Budějovicích, které obě nabízejí komplexní služby pro zájemce o dotace.

Vypracovaný projekt předloží potenciální konečný příjemce na sekretariát řídicího orgánu, následně jsou data projektů zanesena do monitorovacího systému programu a na základě předběžné kontroly sekretariát vyřadí projekty nesplňující kritéria pro postup k posouzení poradní skupinou pro příslušnou prioritu. Tyto poradní skupiny posoudí projekty z odborného hlediska a vypracují seznam vhodný k financování. Výběr projektů do programu SROP schvaluje také Centrum pro regionální rozvoj, ostatní programy mají k dispozici Konzultační radu. Po vybrání konečných projektů připraví příslušný sekretariát návrh smluv s konečným příjemcem podpory. Rozhodnutí o konečném výběru má na starost řídicí orgán jehož jménem vedoucí pracovník řídicího útvaru ministerstva podepisuje smlouvu s odpovědným zástupcem konečného příjemce. Podepsané

⁶⁰ Jihočeský kraj: *Databáze zpracovatelů projektů* [online] Dostupný na < <http://zpracovatel.kraj-jihocesky.cz/> >

smlouvy poté řídící orgán rozešle platební jednotce a platebnímu orgánu a vloží je do monitorovacího systému programu.⁶¹

Aby byl projekt vybrán musí splňovat formální požadavky, např. kvantifikaci cílů, finanční tabulku, znalost legislativy Unie a mnohé další. Splnění formálních požadavků však není jediným kritériem výběru, projekty jsou také posuzovány z věcného hlediska. V tomto ohledu působí velmi výhodně pokud projekt podporuje horizontální priority, což jsou oblasti, které musí být zohledněny při plnění cílů strukturální politiky. Pro toto období EK stanovila jako horizontální priority: rovné příležitosti, aby nedocházelo k jakékoliv formě diskriminace; životní prostředí, aby byl zachován udržitelný rozvoj; rozvoj informační společnosti; potřebnost podpory projektu; vyvážený rozvoj regionů; rozvoj sociální integrace a vytváření pracovních příležitostí; provázanost projektu s dalšími aktivitami a vytváření projektu na principu partnerství⁶². Podle míry plnění těchto kritérií jsou návrhům připisovány různé body. Z těchto důvodů bývá výhodnější pověřit zpracováním projektu profesionální agenturu v rámci zvýšení šancí na výběr.

4.2 Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje

V červenci 1999 rozhodla vláda ČR, že každý kraj musí vypracovat svou vlastní strategii rozvoje na období 2001-2004, která má za úkol detailně zanalyzovat strategické vize kraje včetně navržených opatření rozdělených do problémových okruhů. Na základě tohoto rozhodnutí byl Regionální rozvojovou agenturou, Rera a.s., zpracován Návrh programu rozvoje Jihočeského kraje. Tento návrh byl schválen zastupitelstvem kraje jako Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje (PRK)⁶³. Obsah tohoto programu byl poté každoročně

⁶¹ Podrobný postup při podávání projektu viz. VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.139 ISBN 80-247-0828-0

⁶² Podrobný popis horizontálních výběrových kritérií viz. VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.173 ISBN 80-247-0828-0

⁶³ Portál regionálních informačních servisů: *Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje* [online] Dostupný na <http://www.risy.cz/UserFiles/File/CZ031/rozvojov%E9%20dokumenty/dokumenty%20na%20%FArovni%20kraje/Program_rozvoje_uzemniho_obvodu_JK.pdf>

aktualizován prostřednictvím Akčního plánu rozvoje kraje, obsahujícího přehled konkrétních projektů doporučených k realizaci v nejbližším období, až do roku 2006, protože na období 2007-2013 byl navržen nový PRK pro Jihočeský kraj.

Program rozvoje kraje funguje jako střednědobý strategický dokument, který svou analýzou napomáhá správnému rozvoji kraje, jelikož definuje problémy, s kterými se kraj potýká a také nastiňuje, jak by měly být strukturovány projekty vhodné pro řešení těchto problémů. Těmito projekty se rozumí především grantové a příspěvkové programy, které dotuje JČK, ale také projekty financované z národních zdrojů nebo z evropských zdrojů. Na základě takto rozpracovaných problémových okruhů a navrhovaných řešení, které byly v souladu s RP EU, by mohlo být možné částečně odůvodňovat územní rozložení schválených evropských projektů v JČK. Je proto nutné minimálně naznačit tyto problémové okruhy, jejich strategické vize a opatření navržená pro realizaci strategických cílů.

Podle strategické vize chce JČK být: „regionem bohatým, založeným na přírodním a kulturním dědictví předchozích generací, respektující jeho začleňování do Evropské unie, který dosáhne úrovně vyspělých regionů členských států Evropské unie.“⁶⁴ Dále bylo určeno, že základní nedostatky kraje budou rozčleněny do sedmi problémových okruhů (PO). Ke každému okruhu je naplánována strategická vize a strategický cíl, podrobně jsou rozepsána jednotlivá opatření, obsahují popis výchozí situace, cíle, aktivity, které je mají naplnit, kritéria pro výběr projektů, realizační výstupy, dopady do ekonomiky regionu, cílové skupiny, garanty a spolupráci, dobu trvání, financování, vazbu na ROP a jiná opatření a využití regionálního programu kraje. Ve stručnosti o problémových okruzích:

- **PO č.1: Infrastruktura (dopravní, vodohospodářská, energetická, komunikační a informační)** - Hlavním problémem kraje přetrvává nenapojení kraje na evropskou síť. Železniční a silniční sítě jsou sice poměrně husté, ale ve špatném technickém stavu nevyhovují evropským standardům. Vodohospodářská infrastruktura byla značně ovlivněna povodněmi v roce 2002, proto byly projekty

⁶⁴ Portál regionálních informačních servisů: *Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje* [online] Dostupný na http://www.risy.cz/UserFiles/File/CZ031/rozvojov%E9%20dokumenty/dokumenty%20na%20%F0Arovni%20kraje/Program_rozvoje_uzemniho_obvodu_JK.pdf

zaměřeny především na jejich řešení a budoucí předcházení, ale také na zlepšení kvality povrchových a podpovrchových vod. Dalším z cílů bylo využívání energie s přiměřenou ekologickou zátěží umožňující trvale udržitelný rozvoj a zvyšování využívání obnovitelných zdrojů energie. Také chce kraj vytvořit kvalitní telekomunikační a informační infrastrukturu nabízející moderní komunikační, informační a správní služby využívající úzkou spolupráci veřejného, neziskového i podnikatelského sektoru a občanů.

- **PO č.2: Cestovní ruch, kultura a vnější vztahy** - Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství jsou podporovány za účelem zvýšení prosperity kraje. Kraj se snaží o využití silných stránek regionu v oblasti životního prostředí, lázeňství, kulturních, technických a historických památek, tradiční místní výroby, kultury a folklóru, o rozvoj speciální turistiky a budování turistické infrastruktury při zachování přírodního bohatství kraje.

- **PO č.3: Podpora a rozvoj podnikání** - Aktivita v tomto okruhu mají za cíl vytvoření příhodného prostředí pro podnikání a pracovních příležitostí a také podpořit příliv investic. Dále se jedná o podporu malého a středního podnikání obzvláště v příhraničních oblastech za účelem snížení zaostávání a vysídlování. Navrhované projekty jsou také zaměřeny na využívání progresivních technologií a inovačních postupů.

- **PO č.4: Zemědělství, lesnictví a rybářství** - Tento PO je zaměřen především na trvale udržitelný rozvoj multifunkčního zemědělství, hospodaření v lesích a obhospodařování rybníků, tekoucích vod a vodních nádrží. Zacílen je také na obnovu a rozvoj venkovských oblastí, především podporou venkovské infrastruktury a nových ekonomických aktivit.

- **PO č.5: Sociální oblast a zdravotnictví** - Kraj se snaží především o rozšíření sítě zdravotních a sociálních zařízení a vytvoření funkčního systému na evropské úrovni. Cílem je výchova, osvěta, prevence a předcházení sociálně patologickým jevům a podpora spolupráce státních a neziskových organizací.

- **PO č.6: Ochrana životního prostředí** - Jedná se především o opatření týkající se ochrany a využívání vodních zdrojů a ovzduší, vyšší ekologické úrovni nakládání s odpady a o celkovou ochranu a revitalizaci přírodního potenciálu kraje a jeho jedinečnosti v evropském kontextu. Podporována bude výstavba nových čistíren odpadních vod. V kontextu těchto cílů je třeba zaměřit se také na systém

podpory environmentální osvěty, výchovy vzdělání široké veřejnosti, obzvláště dětí a mládeže.

- **PO č.7: Vzdělávání, školství a věda** - Cílem je vytvořit ucelenou soustavu základního, středního, vyššího odborného, vysokoškolského a celoživotního vzdělávání a vědeckého centra v souladu s potřebami trhu práce a trendy EU. Důležitý je také rozvoj a integrace výzkumu. Zároveň si JČK dal za cíl vytvořit koncepci rozvoje tělovýchovy a sportu, v souladu s Evropskou chartou sportu, a přispívat tak zdravému způsobu života obyvatel kraje.

Je samozřejmé, že od vydání RPK v roce 2001 do sestavení nového v roce 2007 se mnohé aktivity a projekty změnily pomocí Akčních plánů, tak, aby lépe vyhovovaly aktuální situaci v kraji, můžeme však říci, že těchto základních sedm problémových okruhů zůstalo jako výchozí struktura rozvoje i po vstupu do EU.

Součástí Akčního plánu pro rok 2004⁶⁵ bylo také vymezení tzv. hospodářsky slabých oblastí (HSO), do kterých je především směřována pomoc a projekty vycházející z těchto oblastí by měly být upřednostňovány. Bylo určeno, že se bude jednat o obce s pověřenými obecními úřady. HSO jsou určovány na základě několika kritérií: nezaměstnanost, daňové příjmy na 1 obyvatele, průměrná mzda, podíl zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti, vývoj zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu a hustota osídlení.

4.3 Projekty v Jihočeském kraji 2004-2006

4.3.1 Společný regionální operační program

Společný regionální operační program (SROP) naplánovaný pro období 2004-2006 byl objemem poskytnutých finančních prostředků největší program v ČR, ve všech sedmi regionech soudržnosti a také v Jihočeském kraji. Celkem

⁶⁵ Jihočeský kraj: *Akční plán rozvoje a přípravy Jihočeského kraje na vstup České republiky do Evropské unie pro rok 2004* [online] Dostupný na [http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par\[id_r\]=810&par\[view\]=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par[id_r]=810&par[view]=0)

bylo pro ČR určeno 454 332 571 milionů EUR⁶⁶, z této částky Jihočeský kraj vyčerpal 951 445 145,06 Kč, přibližně tedy 7%.

Národní rozvojový plán určil jako globální cíl pro SROP udržitelný hospodářský růst a růst životní úrovně obyvatel jednotlivých regionů. Pro dosažení tohoto cíle byla vytvořena struktura rozdělující SROP na dvě části - grantová schémata (GS) a individuální projekty (IP). V Jihočeském kraji byla grantová schémata vypisována Jihočeským krajem a individuální projekty Regionální radou regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad⁶⁷. Grantové schéma je jakýsi společný projekt předkládaný konečným žadatelem, což je kraj, který se skládá z více projektů předkládaných konečnými uživateli, tedy podnikateli, veřejnými orgány a neziskovými organizacemi. Naproti tomu, individuální projekty představují přímý způsob získávání pomoci, jelikož konečný žadatel je zároveň konečný uživatel a podporu tak obdrží přímo.⁶⁸

V publikaci *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, která byla vypracována k dubnu 2006 jednou z nejvýznamnějších zpracovatelských agentur působících v Jihočeském kraji G-PROJECT, s.r.o., je uvedena struktura SROP i ostatních OP pro období 2004-2006. Dále tato publikace obsahuje přehled předložených projektů v Jihočeském kraji a přehled podpořených projektů, detailní popis průběhu několika vybraných vzorových projektů a nakonec stručné nastínění dotační politiky EU ve vztahu k JČK v následujícím programovacím období. Struktura SROP, jak je uvedeno ve studii *Evropské projekty v Jihočeském kraji*⁶⁹, byla v tomto období následující. Grantová schémata v Jihočeském kraji byla zaměřena na sedm opatření a podopatření na základě čtyř prioritních oblastí:

- Opatření 1.1 GS na podporu drobných podnikatelů
- Opatření 1.1 GS na podporu malých a středních podnikatelů
- Podopatření 2.1.1 GS na podporu místních komunikací v Jihočeském kraji
- Opatření 3.2 GS na podporu sociální integrace v Jihočeském kraji
- Podopatření 4.1.2 GS na podporu regionálních a místních služeb cestovního ruchu v Jihočeském kraji pro veřejné subjekty
- Podopatření 4.1.2 GS na podporu regionálních a místních služeb cestovního

⁶⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.79

⁶⁷ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.8

⁶⁸ Fondy Evropské unie: *Glosář* [online] Dostupný na < <http://www.strukturalni-fondy.cz/glosar> >

⁶⁹ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.9-11

ruchu v Jihočeském kraji pro podnikatelské subjekty

- Podopatření 4.2.2 GS na podporu regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu

Individuální projekty byly předkládány v rámci pěti opatření a podopatření na základě tří prioritních oblastí:

- Podopatření 2.1.1 Rozvoj regionální dopravní infrastruktury
- Podopatření 2.1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech
- Opatření 2.2 Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech
- Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech
- Podopatření 4.2.2 Podpora místní infrastruktury CR

Další součástí programu SROP byly nadregionální individuální projekty spadající pod Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Tyto projekty byly předkládány a realizovány v rámci tří opatření a podopatření:

- Opatření 2.3 Regenerace a revitalizace vybraných měst
- Podopatření 4.1.1 Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu
- Podopatření 4.1.2 Podpora nadregionální infrastruktury cestovního ruchu

Pro vytvoření územní analýzy projektů schválených v rámci programu SROP jsem tedy použila již zmíněnou publikaci *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, jelikož však byla vydána v dubnu 2006 neobsahuje seznam veškerých projektů. K tomuto datu proběhly pouze první čtyři z celkových šesti výzev na předkládání akcí do grantových schémat. Zbývající žádosti jsem proto vyhledala na oficiálním internetovém serveru o strukturálních fondech zřízeném a provozovaném Ministerstvem pro místní rozvoj (www.strukturalni-fondy.cz) a na oficiálním serveru Jihočeského kraje, který zřídil a provozuje Krajský úřad (www.kraj-jihocesky.cz). K těmto žádostem jsem však musela zjistit ještě výši finanční podpory. Projekty SROP v JČK včetně příspěvků Společenství jsou uloženy v databázi na internetovém portálu Regionálních Informačních Servisů, který spravuje Centrum pro regionální rozvoj ČR (www.risy.cz). Seznam projektů SROP v rozsahu 1.-5. výzva je také k dispozici v publikaci *Zpráva o realizaci grantových schémat SROP Jihočeského kraje ke dni 30. 11. 2006*⁷⁰. Dále bylo třeba vyhledat sídelní rozmístění žadatelů o dotace. Územní alokaci jsem

⁷⁰ Oddělení řízení grantů a projektů Krajského úřadu Jihočeského kraje: *Zpráva o realizaci grantových schémat SROP Jihočeského kraje ke dni 30. 11. 2006*, 100 s.

zpracovala ve formě tabulek a pokusila se tak analyzovat alokování projektů v závislosti na zpracovatelských agenturách a dalších ovlivňujících faktorech uvedených v PRK, např. určení HSO.

Pokud budeme situaci posuzovat podle jednotlivých okresů, z vyhledaných údajů vyplývá, že nejvíce projektů SROP bylo realizováno v okrese České Budějovice, 56 v rámci grantových schémat a 9 individuálních projektů. Naproti tomu, v okrese Český Krumlov se nachází největší počet obcí, kterým byl schválen alespoň jeden projekt. Toto rozdělení je částečně způsobeno faktem, že v okrese České Budějovice, je většina projektů původem z Českých Budějovic (29 GS a 5 IP), nicméně v okrese Český Krumlov se nachází nejvíce hospodářsky slabých oblastí JČK (5 z celkových 14), do kterých je směřována podpora.

Bylo rozhodnuto, že podpora z GS 1.1 Podpora podnikání ve vybraných regionech se nebude vztahovat na celý JČK, ale pouze na:

- regiony se soustředěnou podporou státu (nově vymezené od roku 2004 v návaznosti na § 4 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, usnesením vlády č. 722 z 16.7. 2003)
- další problémové regiony vymezené kraji (základem vymezení byly zpracované programy rozvoje krajů, připravené podle § 8 a § 9 zákona č. 248/2000 Sb.)⁷¹(HSO)

Smyslem tohoto omezení byla snaha o podporu podnikání v zaostalejších částech regionu, avšak při předkládání projektů v rámci tohoto opatření se projevilo množství problémů. Podnikatelé v těchto oblastech měli problémy překonat administrativní náročnost přípravy a míra veřejné podpory pouze 45% nebyla dostatečně motivující. V příštím programovacím období by proto bylo vhodné toto rozhodnutí upravit směrem k vyšší efektivnosti.⁷²

V rámci celkové alokace projektů vynikají okresní města, což je způsobeno finančním potenciálem, velkým množstvím sídlících společností i neziskových organizací zahrnujících rozdílné sektory, přístupem k informacím a dalšími faktory. Z tohoto hlediska je také nejvíce projektů původem z hlavního města kraje, z Českých Budějovic, kde navíc sídlí i hlavní zpracovatelské agentury. Dalším úspěšným městem, které vyniká počtem schválených projektů je Hluboká

⁷¹ Oddělení řízení grantů a projektů Krajského úřadu Jihočeského kraje: *Zpráva o realizaci grantových schémat SROP Jihočeského kraje ke dni 30. 11. 2006*, 100 s., s.14

⁷² Tamtéž, s.86

nad Vltavou z okresu České Budějovice. Zde projekty směřovaly především do oblasti podpory cestovního ruchu a většina z nich byla podána společnostmi Agriprod CZ, a.s. a Hluboká Invest, a.s., které si své projekty nechaly vypracovat agenturou G-PROJECT, s.r.o. Úspěšné v tomto období bylo také město Vodňany z okresu Strakonice, kterému bylo schváleno celkem pět projektů. Město Třeboň sídlící v okrese Jindřichův Hradec bylo se svými projekty, které směřovaly především do oblasti podpory cestovního ruchu, také velmi úspěšné, některé z nich byly vypracovány agenturou KP Projekt. V tomto okrese lze zdůraznit také město Dačice, které bylo zařazeno do HSO, čehož dokázalo využít a získat tři projekty v oblasti opatření GS 1.1. A z okresu Tábor, je třeba zdůraznit město Sezimovo ústí. SOŠ a SOU, které se nachází v tomto městě získaly podporu na čtyři projekty z oblasti Podpory sociální integrace v Jihočeském kraji a Infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů, přičemž si své projekty vypracovala sama škola. V okrese Písek se výrazně projevilo pouze okresní město a to zejména v rámci opatření GS 3.2 na Podporu sociální integrace, jelikož ve městě sídlí významné neziskové organizace se sociálním zaměřením.

Žadateli mnoha individuálních projektů byli také Jihočeský kraj a Správa a údržba silnic Jihočeského kraje. Projekty schválené těmito žadateli měly různou územní alokaci, pokud se jednalo o silnice, nemůže jim být přiřazena pouze jedna obec. V jednom případě silnice dokonce vedla v rámci dvou okresů (Silnice III/1506 a III/1505 Nové Hrady - Hrdlořezy - Suchdol nad Lužnicí)

Pokud bychom chtěli porovnat úspěšnost jednotlivých obcí a měst po finanční stránce, tzn. kolik peněz dokázaly získat prostřednictvím projektů, nabízí se nám dvě možnosti. Za prvé můžeme porovnávat získané částky mezi sebou. V takovém případě zjistíme, že nejvyšší finanční pomoc směřovala především do velkých okresních měst a měst výše jmenovaných, např. Hluboká nad Vltavou, Sezimovo Ústí. Pokud však budeme chtít porovnání z hlediska určité efektivity finančních příspěvků ve městech a obcích, je logičtější vypočítat výši financí na 1 obyvatele a porovnávat toto číslo v jednotlivých alokacích. Z tohoto srovnání jasně vyplývá, že lépe na tom jsou menší obce, které sice nezískaly mnoho projektů a financí, nicméně výše získané podpory v porovnání na obyvatele je vyšší. Výjimkami v tomto srovnání jsou města Hluboká nad Vltavou, Třeboň (která získala enormní částku na projekt Rozvoj lázeňské infrastruktury), Písek a Tábor, která mají relativně vysoké částky v obou případech srovnání.

4.3.2 Operační program Infrastruktura

OP Infrastruktura byl zaměřen na podporu do oblasti dopravy a životního prostředí. Studie *Evropské projekty v Jihočeském kraji*⁷³ uvádí jeho strukturu:

- Opatření 1.1 Modernizace tratí celostátního významu a důležitých železničních uzlů
- Opatření 1.2 Výstavba a modernizace silnic I. třídy
- Opatření 1.3 Modernizace civilních letišť nadregionálního významu
- Opatření 1.4 Výstavba přístavní infrastruktury a modernizace vodních cest
- Opatření 2.1 Realizace ochranných opatření na dopravní síti k zabezpečení ochrany životního prostředí
- Opatření 2.2 Podpora kombinované dopravy
- Opatření 2.3 Podpora zavádění alternativních paliv
- Opatření 2.4 Studijní a výzkumné projekty k zabezpečování problematiky zlepšení životního prostředí z hlediska dopravy
- Opatření 3.1 Obnova environmentálních funkcí území
- Opatření 3.2 Zlepšování infrastruktury ve vodním hospodářství
- Opatření 3.3 Zlepšování infrastruktury ochrany ovzduší

Informace i projektech do OP Infrastruktura jsem vyhledala na oficiálním serveru Ministerstva životního prostředí ČR (www.env.cz) a speciálním serveru pro OP Infrastruktura spravovaném Ministerstvem životního prostředí (www.opinfrastruktura.cz), na kterém je k dispozici seznam schválených evropských projektů včetně žadatele a výše finanční podpory.

V rámci OP Infrastruktura bylo v JČK realizováno pouze 17 projektů, nicméně jednalo se vždy o rozsáhlé komplexní projekty. Každý projekt byl realizován v jiném městě, nejvíce projektů se uskutečnilo v okrese České Budějovice, naopak žádné projekty nebyly realizovány v okresech Strakonice a Písek. Žadateli byli města a obce, Regionální svazek obcí Vltava, státní organizace Správa železniční dopravní cesty, Ředitelství silnic a dálnic ČR, NADACE ARDEA, občanské sdružení PRO-ODPAD a také společnosti Obnova

⁷³ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s. 17-18

biotopu rybníků v Čechách a na Moravě, o.p.s., EKO AGENCY, o.p.s., Commet Plus s.r.o. a také dva Domovy důchodců.

V rámci prioritní osy 1 - Modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury celostátního významu nebyly realizovány projekty spadající pod opatření 1.3 a 1.4. V rámci prioritní osy 2 - Snížení negativních důsledků dopravy na životní prostředí chyběla realizace projektů pro opatření 2.1, 2.2 a 2.4.

Nejvíce financí bylo přiděleno na projekty týkající se výstavby a modernizace silnic a železničních tratí (projekt Silnice I/34 Stráž nad Nežárkou), dále také na zlepšování infrastruktury ochrany ovzduší a zlepšování infrastruktury ve vodním hospodářství.

4.3.3 Operační program Průmysl a podnikání

OP Průmysl a podnikání (OPPP) byl navržen s cílem zvýšit konkurenceschopnost v oblasti průmysl, podpořit rozvoj podnikání a celkově zvýšit efektivitu a výkonnost v těchto odvětvích. Struktura podle publikace *Evropské projekty v Jihočeském kraji*⁷⁴ :

- Opatření 1.1 Infrastruktura pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace
- Opatření 1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury
- Opatření 1.3 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu
- Opatření 1.4 Rozvoj informačních a poradenských služeb
- Opatření 2.1 Zakládání a rozvoj MPS
- Opatření 2.2 Podpora inovací výrobků, technologií a služeb
- Opatření 2.3 Snižování energetické náročnosti a obnovitelné zdroje

Schválené projekty k tomuto OP uvedené v publikaci *Evropské projekty v Jihočeském kraji* nejsou kompletní z důvodu vydání publikace v dubnu 2006. Podařilo se mi nalézt seznam všech schválených projektů pro období 2004-2006 na internetovém serveru, který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, Monitorovací systém strukturálních fondů (mssfwww.mmr.cz). Systém nabízí databázi všech schválených projektů včetně jejich žadatelů, avšak neuvádí částku, která jim byla přidělena z fondů Společenství, tudíž jsem nezjistila finanční

⁷⁴ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.12-13

stránku projektů schválených po vydání publikace. Nicméně, z hlediska územní alokace projektů jsem potřebné informace získala.

Žadatelé projektů do tohoto OP jsou v první řadě podnikatelé, především v rámci priority 2 - Rozvoj konkurenceschopnosti podniků. Žádosti ze strany měst se objevují pod opatřením 1.2. Podnikatelské subjekty, kterým byly schváleny žádosti jsou rozmístěny ve všech okresech kraje, ne však příliš rovnoměrně. Jednoznačně převažuje okres České Budějovice, ve kterém bylo schváleno celkem 21 projektů a finanční dotace byla rozdělena mezi subjekty ze sedmi obcí. Nejhuře skončil okres Strakonice s pouhými třemi projekty a stejným počtem obcí.

Z pohledu obcí také vyniká město České Budějovice s 15 schválenými projekty, dále Písek a Domoradice se 4 projekty a nakonec Kaplice, Stachy, Planá nad Lužnicí, Prachatice a Tábor se 2 projekty, pod ostatní obce spadá vždy pouze jeden projekt. Nejúspěšnější společností se stala Zambelli-technik, spol. s.r.o. se sídlem v Domoradicích, které se podařilo realizovat celkem 4 projekty. Dále společnosti ISOTHERM s.r.o. sídlící v Kaplici a STAVOPLAST KL, spol. s.r.o. původem z obce Stachy s úspěchem podaly dva projekty.

4.3.4 Operační program rozvoj lidských zdrojů

OP Rozvoj lidských zdrojů byl vytvořen s primárním cílem napomáhání ke zvyšování zaměstnanosti a integrace sociálně vyloučených osob z trhu práce. Pomocí tohoto programu se také zabráňuje diskriminaci na trhu práce. Struktura OP na základě studie *Evropské projekty v Jihočeském kraji*⁷⁵:

- Opatření 1.1 Posílení aktivní politiky zaměstnanosti při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání
- Opatření 1.2 Modernizace veřejných služeb zaměstnanosti
- Opatření 2.1 Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí
- Opatření 2.2 Rovné příležitosti pro ženy a muže na trhu práce
- Opatření 2.3 Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb
- Opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních

⁷⁵ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.14-15

- Opatření 3.2 Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje
- Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání
- Opatření 4.1 Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, podpora konkurenceschopnosti
- Opatření 4.2 Specifické vzdělávání

Postup získávání informací pro tento OP byl stejný jako u OPMP, publikace *Evropské projekty v Jihočeském kraji* neudává kompletní seznam projektů, a ani na internetovém serveru Evropského sociálního fondu (www.esfcr.cz), který financuje OP Rozvoj lidských zdrojů, nejsou uvedeny kompletní informace o schválených projektech. Zbývající projekty jsem proto vyhledala v Monitorovacím systému strukturálních fondů, kde však není uvedena výše financování. U některých projektů z tohoto programu, zvláště opatření 1.2 a 2.2, je obtížné určit alokaci, jelikož žadatelé jsou většinou obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení, která působí spíše globálně na celý kraj než na jednu konkrétní obec, projekt podaný touto společností byl proto alokován v místě jejího sídla. Projekty, které sice měly vliv na JČK, ale jejich žadatelé z JČK nepocházeli, nejsou brány v potaz.

Rozmístění projektů je velmi nerovnoměrné, pro prioritní oblast 1 - Aktivní politika zaměstnanosti a 2 - Sociální integrace a rovnost příležitostí jsou žadatelé obecně prospěšné společnosti, farní a městské charity, občanská sdružení a různá sociálně zaměřená centra, která sídlí většinou pouze ve velkých městech. Je proto samozřejmé, že nejvíce žadatelů sídlí v Českých Budějovicích, dále také v Písku a v Táboře (další města a obce spadající do těchto priorit: Český Krumlov, Čkyně, Jindřichův Hradec, Kardašova Řečice, Prachatice, Protivín, Soběslav, Třeboň, Týn nad Vltavou).

Pro prioritu 3 - Rozvoj celoživotního učení byly samozřejmě schvalovány projekty navrhované školami (ZŠ, SOŠ, SOU, Gymnázia, Akademie VOŠ, VŠ) soukromými i státními. Mezi městy opět dominovaly České Budějovice s 29 projekty (ostatní města, do kterých byla schválena finanční dotace: Bechyně, Hluboká nad Vltavou, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Sezimovo Ústí, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň).

V rámci čtvrté priority - Adaptabilita a podnikání se změnil žadatelé projektů na podnikatelské subjekty (většina žadatelů byly společnosti s ručením omezeným). Z tohoto důvodu se změnila i územní alokace projektů, nebyly již soustředěny pouze do větších měst, ale rozmístění bylo vyrovnanější v rámci celého kraje. Město České Budějovice uspělo sice s největším počtem projektů, ale žádná jiná obec v okrese České Budějovice již nebyla podpořena. Naopak v okrese Tábor a Český Krumlov se nachází nejvíce obcí se schválenými projekty.

4.3.5 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ) byl sestaven s cílem zvýšit konkurenceschopnost zemědělství a lesnické výroby za předpokladu ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje. Zároveň je třeba zvýšit také kvalitu zemědělských produktů. Struktura OP RVMZ⁷⁶:

- Opatření 1.1 Investice do zemědělského majetku / zemědělských podniků
- Opatření 1.2 Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing
- Opatření 1.3 Lesní hospodářství
- Opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí
- Opatření 2.2 Odborné vzdělávání
- Opatření 2.3 Rybářství

Informace k projektům z tohoto programu jsem, bohužel, vyhledala pouze v rámci studie *Evropské projekty Jihočeského kraje*, tudíž nemám kompletní seznam pro období 2004-2006. Navíc, mnoho projektů se mi nepodařilo územně alokovat, jelikož jako jejich žadatelé jsou uvedena pouze jména jednotlivých osob, jejichž adresa nelze dohledat ve stávajících databázích na serveru Ministerstva zemědělství (www.mze.cz), ani na serveru Státního zemědělského intervenčního fondu (www.szif.cz). Získané informace pro vypracování územní analýzy jsou proto dosti neúplné.

⁷⁶ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.16

V rámci opatření 1.1 bylo schváleno celkem 145 projektů pocházejících ze zemědělských družstev rozmístěných po celém kraji, dále od soukromých osob a některé projekty byly podány zemědělskými společnostmi. Nejvíce projektů bylo schváleno v okrese Jindřichův Hradec (28 projektů) a nejméně v okrese Tábor (10 projektů). V okrese Jindřichův Hradec se také nacházejí dvě významné zemědělské společnosti - CIZ-AGRO, a.s. a R.A.B., spol. s.r.o., které získávají značnou finanční pomoc od EU. V rámci opatření 1.2 byla většina (19 z 23) schválena pro společnost Maso Planá, a.s., která sídlí v Plané nad Lužnicí a Madeta a.s., která má pobočku ve všech okresech kraje kromě Písku.

Co se týče opatření 2.1, 27 projektů bylo podáno Ministerstvem zemědělství pod pozemkovými úřady Strakonice, Tábor, Jindřichův Hradec, Český Krumlov a České Budějovice. Ostatní projekty byly podány v rámci Místních akčních skupin (Veselsko-Řečicko, Lužnice, Blanský les-Netolicko, Krajina srdce, Vltava, Třeboňsko, Hlubocko-Lišovsko, Strakonicko). Další projekty spadají převážně pod okres České Budějovice a Prachatice, zbytek nelze určit. Projekty do opatření 2.3 byly schváleny především třem žadatelům - Rybářství Třeboň, a.s., FISH MARKET, a.s. se sídlem také v Třeboni a Rybářství Hluboká, a.s..

4.3.6 Interreg IIIA

4.3.6.1 Interreg IIIA - Bavorsko

Program Interreg IIIA je nejdůležitější Iniciativou Společenství, která směřuje podporu projektům napomáhající přeshraniční spolupráci. Pro přeshraniční spolupráci se Svobodným státem Bavorsko byla vytvořena struktura⁷⁷:

- Opatření 1.1 Hospodářská spolupráce a rozvoj ekonomického prostoru
- Opatření 1.2 Cestovní ruch, volný čas a rekreace
- Opatření 2.1 Doprava
- Opatření 2.2 Ostatní infrastruktura
- Opatření 3.1 Ochrana přírody a životního prostředí

⁷⁷ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.19-20

- Opatření 3.2 Územní plánování a rozvoj venkovského prostoru
- Opatření 4.1 Profesní vzdělávání a trh práce
- Opatření 4.2 Všeobecné vzdělání, věda, výzkum, kultura, zdraví a civilní ochrana
- Opatření 4.3 Sítě

Opatření 2.2, 3.2 a 4.2 nebyla naplněna žádným projektem. Nejvíce využíváno bylo opatření pro cestovní ruch, a nejvíce schválených projektů spadá pod okres Prachatice. V oblasti ochrany životního prostředí byla úspěšná společnost SEVEN, o.p.s. se sídlem v Českých Budějovicích. Mnoho projektů však nelze přesně alokovat, jelikož mají spíše globální dosah. Jsou to například projekty podané Jihočeskou hospodářskou komorou, Regionálním environmentálním centrem ČR, Jihočeskou centrálou cestovního ruchu nebo Regionální rozvojovou agenturou Šumava, o.p.s.. Celková dotace z fondu ERDF na tento program činila pro ČR 64 713 283,48 Kč

4.3.6.2 Interreg IIIA - Rakousko

Následují opatření, tak, jak byla zvolena pro předkládání projektů, aby mohla být Iniciativa úspěšně realizována⁷⁸:

- Opatření 1.1 Rozvoj a podpora podniků a infrastruktury pro podnikovou sféru v příhraničí
- Opatření 1.2 Přeshraniční mezipodniková kooperace, konzultace a poradenství pro přeshraniční aktivity
- Opatření 1.3 Cestovní ruch a nabídka aktivit pro volný čas
- Opatření 2.1 Zlepšení přeshraniční dopravní a telekomunikační infrastruktury
- Opatření 2.2 Organizace dopravy, plánování a logistika
- Opatření 3.1 Podpora přeshraničních organizačních struktur a rozvoj sítí
- Opatření 3.2 Malé projekty včetně akcí typu „people to people“ a pilotních projektů

⁷⁸ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.21-22

- Opatření 4.1 Rozvoj regionálního trhu práce v kontextu rozšíření EU
- Opatření 4.2 Rozvoj kooperace a infrastruktury v oblasti vzdělání, kvalifikace a vědy

V porovnání s přeshraniční spoluprací s Bavorskem, je tato iniciativa obsáhlejší, bylo schváleno více projektů a tudíž také rozděleno více financí, dělí se i na více opatření, což dává větší možnosti žadatelům o dotaci. Jako předkladatel se tentokrát výrazně podílel Jihočeský kraj, když figuroval téměř ve všech opatřeních. Dotace získala také Jihočeská univerzita, Nemocnice České Budějovice, a.s. nebo Jihočeské muzeum. V hodnocení podle okresů, drží první místo dominantní okres České Budějovice. Celková výše přidělených dotací pro JČK je 141 168 342, 50 Kč.

4.3.7 Kohezní fond

Kohezní fond nabízí podporu v oblasti transevropských dopravních sítí a životního prostředí, rozpočet projektů, které podpoří musí však být vyšší než 10 milionů EUR. Projekty musí být komplexně propracovány, aby uspěly. Fond se liší od ostatních strukturálních fondů, působí spíše doplňkovým charakterem. „Projekty mohou být seskupeny do skupin vzájemně propojených společnou strategií, zatímco jednotlivé projekty mohou být, je-li to vhodné rozděleny do několika fází, které jsou technicky a finančně nezávislé a mohou být financovány odděleně. Pozornost je věnována tomu, aby se vyloučilo financování projektu z Fondu soudržnosti a strukturálních fondů současně.“⁷⁹

Kohezní fond byl také rozdělen do několika priorit.⁸⁰

- Priorita 1 Zajištění množství a jakosti vod (pitné vody a odpadních vod)
- Priorita 2 Nakládání s odpady
- Priorita 3 Kvalita ovzduší
- Priorita 4 Odstraňování starých zátěží

⁷⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 stran, str.110

⁸⁰ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s.19-20

V období 2004-2006 byl v rámci Fondu soudržnosti schválen jen jeden projekt: Náprava stavu kanalizační soustavy aglomerace Tábořsko. Předkladatelem byla Vodárenská společnost Tábořsko s.r.o. a dotace z fondu činila 7,693 mil. EUR.

4.3.8 Shrnutí 2004-2006

Předkládání projektů v rámci operačních programů stanovených pro období 2004-2006 již není možné, přesto však toto období nelze považovat za ukončené, jelikož realizace projektů bude probíhat až do konce tohoto roku a především ještě nebyly podány všechny žádosti o platby z dotací EU. Finance přidělené pro ČR na roky 2004 a 2005 byly beze zbytku vyčerpány. Pro rok 2006 však bylo vyčerpáno pouze asi 63% financí (což řadí ČR mezi méně úspěšné státy, co se využívání pomoci týče). Bylo by však předčasné dělat závěry, podle výše zmíněného pravidla N+2, mohou být finance čerpány do konce roku 2008 a je možné, že se podaří využít celou částku. Nejvíce peněz zbývá v OP Rozvoj lidských zdrojů, naopak nejlépe byl doposud využíván program SROP. Na počátku června 2008 zbývalo k dočerpání asi 16,7 miliard Kč.⁸¹ Větším problémem než nedostatečné čerpání peněz by se však mohlo stát „možné přečerpání v důsledku kurzových rozdílů, které vznikly výrazným posilováním české měny vůči euru.“⁸²

Z těchto důvodů dosud nebyly vydány oficiální statistiky čerpání prostředků EU v krajích ČR. Předběžně je však již možné konstatovat, že Jihočeský kraj je v rámci čerpání peněz krajem průměrným v závislosti na počtu obyvatel a tvorbě HDP. Výjimkou je OP Průmysl a podnikání, v této oblasti se JČK řadí k méně úspěšným krajům. Ke 31.3. 2007 se JČK, spolu s krajem Plzeňským, podílel na počtu schválených projektů pouze 5%.⁸³ Naopak OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je velmi úspěšně využitým OP, v JČK bylo podáno

⁸¹ Euroskop. cz: *ČR má v Bruselu 17 miliard, stačí si o ně požádat* [online] Aktuality. Dostupný na <<http://www.euroskop.cz/38/1023/clanek/cr-ma-v-bruselu-17-miliard-staci-si-o-ne-pozadat/>>

⁸² Ministerstvo pro místní rozvoj: *Řídící a koordinační výbor jednal nad aktuálními tématy v oblasti čerpání fondů EU* [online] Tiskové zprávy. Dostupný na <<http://www.mmr.cz/ridici-a-koordinacni-vybor-jednal-nad-aktualnimi-tematy-v-oblasti-cerpani-fondu-eu>>

⁸³ CzechInvest - Agentura pro podporu podnikání a investic: *Výroční zpráva CzechInvestu za rok 2006* [online] Dostupný na <<http://www.czechinvest.org/data/files/vyrocní-zpráva-ci-2006-723.pdf>>

necelých 25% všech schválených projektů.⁸⁴ Z hlediska programu SROP patří Jihočeský kraj mezi nejlepší v objemu podaných žádostí, avšak není již tak úspěšný, co se schválených žádostí týče. V tomto ohledu platí, že SROP nejvíce pomohl krajům na nejnížší hospodářské úrovni, čímž splnil svůj hlavní cíl, přispívat ke snížení regionálních rozdílů. Stejně je tomu i z hlediska poskytnuté dotace na 1 obyvatele, JČK se nachází přibližně na sedmém místě.⁸⁵

Pokud hodnotíme situaci uvnitř JČK, celkově nejlépe je na tom okres České Budějovice, což je způsobeno přítomností statutárního města České Budějovice, které na sebe váže velké množství projektů a dotací. Velmi dobře je na tom také okres Jindřichův Hradec, tuto situaci však způsobily dva projekty, na které bylo poskytnuto neobvykle velké množství peněz (IP 4.2.1 Třeboň - rozvoj lázeňské infrastruktury - 123 596 852, 22 Kč; OPI 1.2 Silnice I/34 Stráž nad Nežárkou - 175 821 750 Kč). Velmi aktivní v předkládání projektů téměř ve všech OP se stal okres Český Krumlov, což je velmi příhodné vzhledem k tomu, že se jedná o okres s nejnižší hospodářskou úrovní. V aktuálním programovacím období by měla být soustředěna pozornost na okresy Písek, Tábor a především Prachatice, Strakonice, které jsou v získávání dotací na posledních místech. Z pohledu oblasti podpory je třeba zaměřit se více na rozvoj lidských zdrojů, především zvýšit kvalitu předkládaných projektů. Také je nutné zvýšit podíl účasti a podpory malých a středních podnikatelů, což vyplývá z průřezových monitorovacích ukazatelů, kterými lze hodnotit celý program SROP.⁸⁶

4.4 Nové příležitosti 2007-2013

Nové programovací období s sebou přináší nové příležitosti a nové výzvy. Česká republika se již může poučit ze zkušeností získaných během období 2004-2006 a využít možností, které jsou jí nabízeny v rekonstruovaném systému strukturální politiky. Hlavní změnou je přechod od Společného regionálního OP k jednotlivým Regionálním OP pro každý region soudržnosti.

⁸⁴ Ministerstvo zemědělství: *Výroční zpráva OP Zemědělství za rok 2006* [online] Dostupný na <http://www.mze.cz/UserFiles/File/VZ%20OP%202006/VZ%20OP%2006_CJ%20.pdf>

⁸⁵ Fondy Evropské unie: *SROP Dva roky poté* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2004_2006/SROP/2_roky_pote/SROP_dva_roky_pote.zi>

⁸⁶ Tamtéž

Nejdůležitějším programem se tak stává OP Doprava, na který je vyhrazeno 21,6% prostředků určených z fondů pro ČR, v JČK byly zatím schváleny tři projekty s celkovou podporou 2 567 378 353 Kč.⁸⁷ Jako druhý největší byl vyhlášen OP Životní prostředí, na nějž připadá 4,92 miliard EUR. Naproti ostatním OP, které teprve vyhláší první výzvy, pro OP Životní prostředí již byly vyhlášeny a ukončeny výzvy téměř ve všech prioritách a JČK již byly schváleny projekty v celkové výši financování z ES 1 509 749 563 Kč.⁸⁸

Třetí největší OP Průmysl a inovace již také ukončil několik výzev (programy podpory: START, PROGRES, ROZVOJ, EKO-ENERGIE), v ostatních programech výzvy probíhají.⁸⁹ V OP Výzkum a vývoj pro inovace probíhají od dubna do září 2008 konzultace k zamýšleným projektům s cílem zvýšit absorpční kapacitu a ke konci roku jsou očekávány první výzvy. OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost již také vyhlásily své výzvy.⁹⁰

Integrovaný operační program je určen pro více tematických oblastí a především napomáhá řešit problémy, které jsou společné pro regiony. Cílem tohoto OP je posilování veřejné správy a veřejných služeb. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj.⁹¹

Regionální OP NUTS II Jihozápad, který nahradil SROP, sdružuje kraj Jihočeský a Plzeňský a je spravován Regionální radou regionu soudržnosti Jihozápad. V tomto období pro něj bylo vyčleněno téměř 17 miliard Kč, které budou rozděleny mezi 4 prioritní osy - dostupnost center, stabilizace a rozvoj měst a obcí, rozvoj cestovního ruchu a technická pomoc. V současné době byla vyhlášena 3. výzva na předkládání projektů.⁹²

I v tomto období byly vyhlášeny programy mezinárodní, nadnárodní a přeshraniční spolupráce. Pro JČK je k dispozici OP Přeshraniční spolupráce - Bavorsko a OP Přeshraniční spolupráce - Rakousko. OP Mezinárodní spolupráce

⁸⁷ Operační program Doprava [online] Dostupný na <<http://www.opd.cz/cz/uvod>>

⁸⁸ Operační program Životní prostředí [online] Dostupný na <<http://www.opzp.cz/sekce/254/aktuality/>>

⁸⁹ Ministerstvo průmyslu a obchodu: *Aktuální přehled výzev* [online] Dostupné na <<http://www.mpo.cz/dokument42710.html>>

⁹⁰ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online] Dostupný na <<http://www.msmt.cz/eu/op-vpk-obdobi-2007-2013>>

⁹¹ Fondy Evropské unie: *Integrovaný operační program* [online] Dostupný na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/iop>>

⁹² Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad [online] Dostupný na <<http://www.rr-jihozapad.cz/>>

je společný pro všechny členské státy a Norsko a Švýcarsko. OP Nadnárodní spolupráce je rozdělen do několika zón, Česká republika spadá pod zónu Střední Evropa. Pro OP Nadnárodní spolupráce a přeshraniční OP je pro ČR vymezeno 389 milionů EUR. Pro OP Mezinárodní spolupráce je pro všechny státy přidělena částka 321,3 milionů EUR.⁹³

⁹³ Fondy Evropské unie: *Evropská územní spolupráce* [online] Dostupný na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uzemni-spoluprace>>

Závěr

Politika hospodářské a sociální soudržnosti se během svého vývoje stala nepostradatelnou pro efektivní fungování složitého mechanismu Evropské unie. Lze na ni nahlížet dvěma způsoby, jednak představuje společný prostředek, který pomáhá plnit strategické cíle a priority celého Evropského Společenství. Z pozice osoby, která přijímá konkrétní finanční podporu, však může být vnímána jako prostředek pro splnění celoživotního přání, projektu, který by bez její pomoci nebyl nikdy realizován.

Politika HSS vyžaduje perfektní spolupráci napříč celou Evropskou unií, detailní a přesné naplánování, aby byla skutečně zacílena do oblastí, které ji potřebují nejvíce. Plánování a provádění v rámci sedmiletých cyklů totiž není příliš flexibilní a neposkytuje mnoho šancí na změnu v průběhu jednoho programovacího období. Během uplynulých let byl však vytvořen systém, na jehož základě se tato politika stala výkonnou a funkční. I přesto je třeba neustále překonávat nové překážky, například rozšiřování Unie o další členy, a hledat vhodná řešení.

Hlavní cíl politiky HSS, snižování regionálních disparit prostřednictvím zvyšování hospodářské a životní úrovně, se daří s úspěchem plnit. Svědčí o tom ukazatel HDP sledovaný v „postižených“ oblastech, patrný pokrok můžeme zaznamenat například v Irsku, kde v roce 2001 došlo k rekordnímu růstu HDP 5,6%.⁹⁴ Při analyzování strukturální politiky však musíme vzít v úvahu rozdílnou situaci, kdy EU tvořilo 15 evropských států nacházejících se na poměrně vysoké ekonomické úrovni. Nyní čítá EU 27 států, včetně zemí střední a východní Evropy, které se sice pomalu vyrovnávají s potížemi, které způsobila léta komunistické nadvlády, stále se však nacházejí na ekonomicky a sociálně slabé pozici vůči EU 15. Proto je třeba připravit se na to, že výrazné výsledky se projeví až po několika letech úspěšně realizované politiky HSS.

Jihočeský kraj je jen malým dílem v systému strukturální politiky, přesto pro něj platí stejná pravidla jako pro všechny ostatní regiony v EU. Také musí

⁹⁴ Český statistický úřad: *HDP a jeho komponenty* [online] Dostupný na <http://www2.czso.cz/csu/2002edicniplan.nsf/o/1101-02-za_rok_2001-2_1__hdp_a_jeho_komponenty_>

příspěť k vytvoření sedmiletého rozvojového plánu a vytvořit strukturu řídicích, koordinačních, implementačních a monitorovacích orgánů. Především je však nutné předložit dostatečné množství kvalitních projektů, pokud chce kraj získat pomoc EU a čerpat z jejích strukturálních fondů. Období let 2004-2006 poskytlo JČK první možnosti této pomoci využít. Bylo to sice pouze tříleté období, rozhodně však zasluhuje vysokou míru pozornosti.

V tomto období mohl Jihočeský kraj čerpat finanční podporu v rámci Společného regionálního operačního programu a čtyřech dalších tematicky zaměřených operačních programů. Vzhledem k tomu, že nároky na proplácení projektů za toto programovací období je možné uplatňovat do konce roku 2008, přesná finanční částka není ještě vyčíslena. Již nyní však můžeme konstatovat, že v rámci Jihočeského kraje i celé České republiky je toto období hodnoceno jako úspěšné. Předpokládá se téměř 100% vyčerpání finanční pomoci, která byla ČR dána k dispozici. Jihočeský kraj se projevil jako velmi aktivní v předkládání projektových žádostí, především do programu SROP. S prvními zkušenostmi se však objevily také první problémy. Jednalo se například o nedostatečnou kvalitu předkládaných projektů, z tohoto důvodu byla úspěšnost schválených projektů na počet předložených spíše průměrná až nízká.

Předkládání projektů v jednotlivých okresech, městech a obcích, stejně jako jejich úspěšnost, závisí na několika faktorech. V zájmu každé obce je předložit co nejvíce projektů v co nejvyšší kvalitě. Je proto třeba zaměřit se na větší publicitu a podporu subjektů, které mají zájem vytvářet projekty. Není sice jisté, že projekt bude vybrán, pokud bude zpracován profesionální agenturou, lze se však domnívat, že šance na úspěch vzrostou, jelikož celý proces je po administrativní stránce značně složitý. V analyzovaném období se podpora týkala převážně velkých okresních měst a méně rozvinuté oblasti na nižší ekonomické úrovni nebyly schopny získat podporu v očekávané míře. Domnívám se, že tato skutečnost nebyla dostatečně brána v úvahu, jak z hlediska nízkého počtu projektů vycházejících z těchto oblastí, tak z pohledu jejich kvality.

Vezmeme-li však v úvahu fakt, že se jednalo o první programovací období pro ČR, bylo z pohledu JČK zvládnuto bez velkých obtíží. Projekty spolufinancované EU přispívají ke zvyšování hospodářské a sociální úrovně kraje v souladu s programem rozvoje, který si kraj vytyčil. Podstatné nyní je nakolik bude kraj schopný poučit se ze získaných zkušeností a využít je ve svůj prospěch

v novém programovacím období 2007-2013. Na konci tohoto roku se dozvíme celkovou částku, kterou dokázal Jihočeský kraj „vybojovat“, již nyní se však dozvídáme první finance přidělené na projekty 2007-2013 a lze konstatovat významný pokrok v rámci oblastí, do nichž je podpora směřována i v úspěšnosti předkládaných projektů.

Résumé

La politique européenne de cohésion économique et sociale représente le thème principal de ce travail. Dans la première partie, on décrit l'évolution de cette politique dans le contexte de l'élargissement de l'Union européenne. On s'intéresse aux possibilités du prélèvement de l'argent des Fonds structurels en République tchèque pendant la période avant et après son entrée dans l'Union européenne. Dans la deuxième partie, on analyse comment la région de Bohême du Sud profite de l'aide venant des fonds structurels. On se concentre sur la période de programmation 2004-2006 et on essaie de créer l'analyse en forme de tableaux et graphiques sur la base de données acquises.

Pendant son évolution, la politique de cohésion économique et sociale est devenue indispensable pour le fonctionnement de l'Union européenne. Le but principal de la création de l'Union, de garder la paix parmi les états européens, s'est transformée, pas à pas, au but économique. L'Union d'aujourd'hui tend à devenir l'union monétaire et l'espace du marché unique. Et c'est pourquoi les états membres doivent se trouver au même niveau économique et social. La politique de CES fonctionne sur le principe de solidarité parmi les états membres dans le but de la réduction des écarts structurels parmi les différentes régions de l'Union. Par son fonctionnement, elle contribue à la réalisation des objectifs stratégiques et des priorités de toute la Communauté européenne.

La politique de CES est un système complexe qui exige la coopération parfaite à travers toute l'Europe et la planification précise et détaillée en forme de documents de programmation pour la période de sept ans. Ces documents sont élaborés d'une part par l'UE, d'autre part par les états membres pour trouver la stratégie commune du développement régional. Avec le temps, cette politique est devenue très efficace malgré les obstacles qu'elle doit résoudre, comme par exemple l'élargissement aux états de l'Europe Centrale et l'Europe de l'Est. Le PIB croissant dans les régions défavorisées est la meilleure preuve du succès de ce système.

La région de Bohême du Sud représente juste une petite partie du mécanisme de la politique structurelle, quand même elle doit respecter les mêmes conditions comme toutes les autres régions de l'Union. Elle doit aussi contribuer à

la création du plan du développement de son pays et former les organes directeurs, moniteurs, de coordination, et d'exécution. Mais ce qui est le plus important, c'est la création de nombre suffisant des projets de haute qualité. Ces projets sont nécessaires pour que la région puisse utiliser de l'argent des Fonds structurels car leur réalisation est cofinancée de ces fonds. La première possibilité de profiter de cette occasion était après l'entrée de la République tchèque dans l'UE, donc de 2004 jusqu'à la fin de période de programmation en 2006. Malgré que ce soit seulement trois ans, cette période était très importante.

Les projets sont présentés dans le cadre des programmes opérationnels qui sont orientés aux différents secteurs thématiques d'après le besoin du pays. Dans la période 2004-2006, la région de Bohême du Sud pouvait proposer les projets pour le programme opérationnel commun pour toutes les régions de la Tchéquie, le programme opérationnel d'infrastructure, d'industrie et d'entreprise, de développement des ressources humaines et de développement de la campagne et de l'agriculture multifonctionnelle. Les projets choisis pour le financement de l'Union doivent être réalisés dans la durée de deux ans, même les demandes de financement doivent être présentées dans cette durée. Donc, les figures totales concernant de l'argent fourni pour la région de Bohême du Sud seront disponibles vers la fin de l'année 2008. Quand même, on peut constater que les possibilités de l'aide étaient utilisées avec succès. On prévoit „l'épuisement“ de l'argent proposé à 100%.

La région de Bohême du Sud était très active en ce qui concerne de la présentation des projets. Mais les premières expériences ont démontrées aussi les premières obstacles, notamment avec la qualité insuffisante des projets. Voilà pourquoi le succès de nombre des projets choisis était plutôt moyen. Mais si on tient compte du fait que c'était la première occasion de participer à ce processus comme le membre de pleine valeur, on doit admettre que la région, comme tout le pays, a atteint le succès sans grands problèmes.

Les résultats en forme de la croissance du PIB apparaîtront plutôt dans quelques années mais ce qui est le plus important pour ce moment, c'est la capacité de la région de tirer l'enseignement de ces premières expériences. Il faut leur profiter le plus possible car on est aujourd'hui dans une nouvelle période de programmation 2007-2013 avec beaucoup plus d'argent à disposition et plus grande compétition de la part des autres régions du pays.

Bibliografie

Tištěné zdroje:

- 1) Evropská komise: *Evropská unie regionům*, 1.české vydání. Delegace Evropské komise v České republice, 2002. 48s., ISBN 80-238-8523-5
- 2) Evropská společenství: *Politika soudržnosti 2007-2013*, Poznámky a úřední texty, 2007, Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, 160 s., ISBN 92-79-03801-X
- 3) G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s.
- 4) KLVAČOVÁ, E. a kol. *Prohlubování evropské integrace*, Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky Vysoké školy ekonomické Praha, Vydání první, 2004, Professional Publishing, 212 s., ISBN 80-86419-78-9
- 5) MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 1.vydání, Společnost pro odbornou literaturu, o.s., 2007, 210 s., ISBN 978-80-87029-13-8
- 6) Ministerstvo financí ČR: *Programy pomoci Evropských společenství České republice*, Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, říjen 2000, Decibel Production s.r.o. Praha, 24s., ISBN 80-85864-94-0
- 7) Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s.
- 8) Ministerstvo zahraničních věcí České republiky: *Česká republika v hodnocení Evropské komise 1999*, V edičním oddělení Ústavu mezinárodních vztahů, Praha 1999, Decibel Production, 118 s., ISBN 80-85864-78-9
- 9) Oddělení řízení grantů a projektů Krajského úřadu Jihočeského kraje: *Zpráva o realizaci grantových schémat SROP Jihočeského kraje ke dni 30. 11. 2006*, 100 s.
- 10) *Podpora Evropské unie České republice*, Program Phare 1990-2000, 56 s.
- 11) SVOBODA, P. *Úvod do evropského práva*. 1.vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, 256 s., ISBN 80-7179-857-6
- 12) VILAMOVÁ, Š. : *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., ISBN 80-247-0828-0

Elektronické zdroje:

- 1) BusinessInfo.cz Oficiální portál pro podnikání a export
 - *Dělbá pravomocí a EU mezi členské země* [online] Dostupné na <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>>
 - *Regionální politika Evropské unie* [online] Dostupný na <http://www.businessinfo.cz/files/images/070502_obrazek01.jpg>
 - *Vznik a vývoj regionální politiky v EU* [online] Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/regionalni-a-strukturalni-politika/1000521/4283/#vznik_a_vyvoj>
- 2) Centrum pro komunitní práci
 - *Nařízení Rady č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech, Článek 31* [online] Dostupné na <http://www.sgcd.cpkp.cz/SF/doc/es1260_1999.doc>
- 3) Centrum pro regionální rozvoj České republiky
 - *Předvstupní programy* [online] Dostupný na <<http://www.crr.cz/index.php?did=270>>
- 4) CzechInvest - Agentura pro podporu podnikání a investic
 - *Výroční zpráva CzechInvestu za rok 2006* [online] Dostupný na <<http://www.czechinvest.org/data/files/vyrocní-zprava-ci-2006-723.pdf>>
- 5) Český statistický úřad
 - *HDP a jeho komponenty* [online] Dostupný na <http://www2.czso.cz/csu/2002edicniplan.nsf/o/1101-02-za_rok_2001-2_1__hdp_a_jeho_komponenty_>
- 6) EUR-Lex Přístup k právu Evropské unie
 - *Konsolidované znění Smlouvy o založení Evropského společenství* [online]. Dostupné na <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:321E:0001:0331:CS:pdf>>
 - *Nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie* [online] Dostupný na <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:14:01:32002R2012:CS:PDF>>

7) Europa.eu

- *Orgány a ostatní instituce Evropské unie - Evropská investiční banka* [online] Dostupný na http://europa.eu/institutions/financial/eib/index_cs.htm
- *Orgány a ostatní instituce Evropské unie - Výbor orgánů* [online] Dostupný na http://europa.eu/institutions/consultative/cor/index_cs.htm
- *Les actions structurelles en faveur de la peche* [online] Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/fish_fr.htm
- *Politique régionale - Inforegio* [online] Dostupné na [http://ec.europa.eu/regional_policy/objective1\(2\)\(3\)/index_fr.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/objective1(2)(3)/index_fr.htm)

8) Euroskop.cz

- *ČR má v Bruselu 17 miliard, stačí si o ně požádat* [online] Aktuality. Dostupný na <http://www.euroskop.cz/38/1023/clanek/cr-ma-v-bruselu-17-miliard-staci-si-o-ne-pozadat/>
- *Historický vývoj politiky HSS* [online] Dostupné na <http://www.euroskop.cz/675/sekce/politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti/>
- *Vstup ČR do EU* [online] Dostupné na <http://www.euroskop.cz/803/sekce/vstup-cr-do-eu/#obsah>

9) Fondy Evropské unie

- *Evropská územní spolupráce* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uzemni-spoluprace>
- *Glosář* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/glosar>
- *Iniciativy Společenství* [online] Dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000006>
- *Integrovaný operační program* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/iop>
- *Národní rozvojový plán ČR 2007-2013* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>

- *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/NOK/NSRR_final_1.pdf>
- *Programy 2007-2013* [online] Dostupné na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013>>
- *SROP Dva roky poté* [online] Dostupný na <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2004_2006/SROP/2_roky_pote/SROP_dva_roky_pote.zi>

10) Jihočeský kraj

- *Akční plán rozvoje a přípravy Jihočeského kraje na vstup České republiky do Evropské unie pro rok 2004* [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par\[id_r\]=810&par\[view\]=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par[id_r]=810&par[view]=0)>
- *Akční plán rozvoje Jihočeského kraje pro rok 2005* [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par\[id_r\]=6444&par\[view\]=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par[id_r]=6444&par[view]=0)>
- *Databáze zpracovatelů projektů* [online] Dostupný na <<http://zpracovatel.kraj-jihocesky.cz/>>
- *SROP - Grantová schémata - archiv* [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)>

11) Ministerstvo dopravy a spojů

- *ISPA v sektoru dopravy* [online] Dostupný na <http://www.mdcr.cz/cs/Evropska_unie/Fondy_EU/ISPA+v+sektoru+dopravy.htm>

12) Ministerstvo financí ČR

- *SAPARD - Obecné informace* [online] Dostupný na <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pom_eu_ukonprogr_sapard.html>

13) Ministerstvo pro místní rozvoj

- *Řídící a koordinační výbor jednal nad aktuálními tématy v oblasti čerpání fondů EU* [online] Tiskové zprávy. Dostupný na <<http://www.mmr.cz/ridici-a-koordinacni-vybor-jednal-nad-aktualnimi-tematy-v-oblasti-cerpani-fondu-eu>>

14) Ministerstvo průmyslu a obchodu

- *Aktuální přehled výzev* [online] Dostupné na
<<http://www.mpo.cz/dokument42710.html>>
- 15) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online] Dostupný na
<<http://www.msmt.cz/eu/op-vpk-obdobi-2007-2013>>
- 16) Ministerstvo zemědělství
- *Výroční zpráva OP Zemědělství za rok 2006* [online] Dostupný na
<http://www.mze.cz/UserFiles/File/VZ%20OP%202006/VZ%20OP%2006_CJ%20.pdf>
- 17) OP Infrastruktura
- *Seznam schválených žádostí v rámci operačního programu Infrastruktura* [online] Dostupný na
<http://www.opinfrastruktura.cz/web/schval_proj?asset=schval_proj_20_12_06.pdf>
- 18) Operační program Doprava [online] Dostupný na
<<http://www.opd.cz/cz/uvod>>
- 19) Operační program Životní prostředí [online] Dostupný na
<<http://www.opzp.cz/sekce/254/aktuality/>>
- 20) Portál regionálních informačních servisů
- *Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje* [online]
Dostupný na
<http://www.risy.cz/UserFiles/File/CZ031/rozvojov%E9%20dokumenty/dokumenty%20na%20%FArovni%20kraje/Program_rozvoje_uzemniho_obvodu_JK.pdf>
- 21) Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad
- *SROP* [online] Dostupný na <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201>
- 22) Státní zemědělský intervenční fond
- *SAPARD - Obecné informace* [online] Dostupný na
<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous?NavigationTarget=ROLES://portal_content/z.apa/z.roles/z.anon_web/z.web/z.web_opatr/sapard/z.informace>

Přílohy

Seznam příloh:

- 1) *Tabulka č. 1: Průměrná roční finanční pomoc ČR v předvstupním období*
- 2) *Tabulka č. 2 : Definice územních statistických jednotek NUTS*
- 3) *Tabulka č. 3 : Vymezení regionů soudržnosti v ČR*
- 4) *Obrázek č. 1: Regiony soudržnosti ČR*
- 5) *Tabulka č. 4: Pomoc ES pro ČR v období 2004-2006*
- 6) *Tabulka č. 5: Vymezené HSO Jihočeského kraje pro rok 2005*
- 7) *Graf č. 1: Počet schválených projektů v rámci SROP v JČK*
- 8) *Graf č. 2: SROP Úspěšnost okresů JČK v rámci počtu finančně podpořených obcí*
- 9) *Tabulka č. 6: SROP Získané finance v jednotlivých obcích*
- 10) *Graf č. 3: SROP Získané finance v obcích*
- 11) *Tabulka č. 7: SROP Získání finance v obcích na 1 obyvatele*
- 12) *Graf č. 4: SROP Získané finance v obcích na 1 obyvatele*
- 13) *Tabulka č. 8 : OP Infrastruktura Získané finance v obcích*
- 14) *Graf č. 5 : OP Infrastruktura Získané finance v obcích*
- 15) *Tabulka č. 9 : OP Průmysl a podnikání Získané finance v obcích (do IV. 2006)*
- 16) *Graf č. 6 : OP Průmysl a podnikání Získané finance v obcích (do IV. 2006)*
- 17) *Tabulka č. 10 : OP Rozvoj lidských zdrojů Získané finance v obcích (do IV. 2006)*
- 18) *Graf č. 7 : OP Rozvoj lidských zdrojů Získané finance v obcích (do IV. 2006)*

Tabulka č. 1: Průměrná roční finanční pomoc ČR v předvstupním období⁹⁵

PROGRAM	ČÁSTKA (V MIL. €)
PHARE	60-70
	100
SAPARD	22,063
ISPA	57,2-83,2
FOND SOLIDARITY	129

Tabulka č. 2 : Definice územních statistických jednotek NUTS⁹⁶

JEDNOTKA	MINIMÁLNÍ POČET OBYVATEL	MAXIMÁLNÍ POČET OBYVATEL
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

⁹⁵ První údaj pro program PHARE je průměrná roční hodnota v průběhu 90. let, druhý údaj ukazuje zvýšení průměru finanční podpory od r. 2000. Průměrnou hodnotu pro program ISPA nelze přesně určit, pro ČR bylo vymezeno 5,5-8% z celkového rozpočtu ISPA pro 10 kandidátských států. Z Fondu solidarity získala ČR grant v uvedené výši v r. 2002.

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky: *Předvstupní programy* [online] Dostupný na <<http://www.crr.cz/index.php?did=270>> (vlastní úprava)

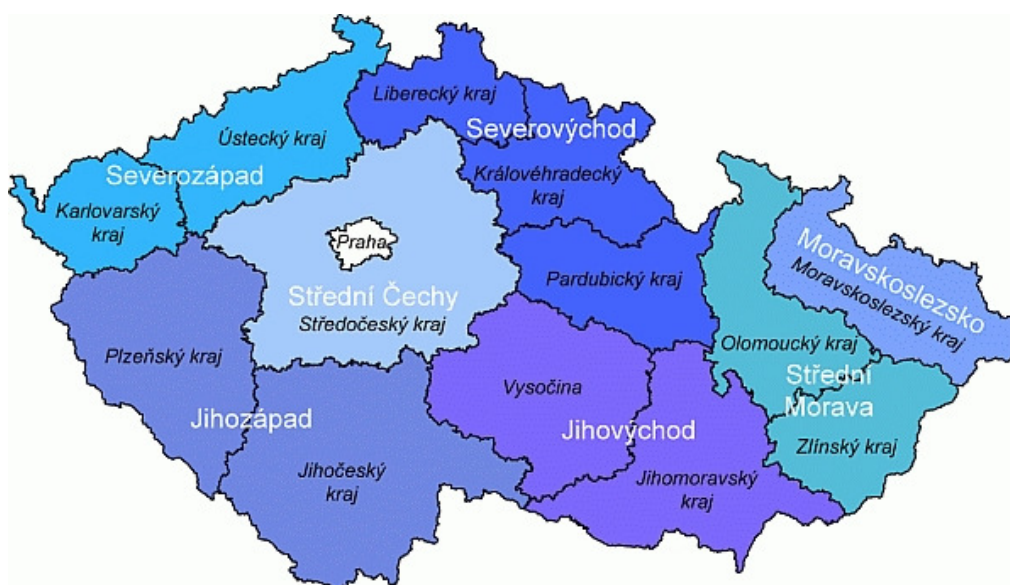
⁹⁶ VILAMOVÁ, Š. : Jak získat finanční zdroje Evropské unie, GRADA Publishing a.s., První vydání, Praha 2004, 196 s., s.38 ISBN 80-247-0828-0 (vlastní úprava)

Tabulka č. 3 : Vymezení regionů soudržnosti v ČR⁹⁷

NUTS 1 STÁT	NUTS 2 REGIONY SOUDRŽNOSTI	NUTS 3 KRAJE
Česká republika	Praha	Praha
	Střední Čechy	Středočeský kraj
	Severozápad	Ústecký kraj
		Karlovarský kraj
	Jihozápad	Plzeňský kraj
		Jihočeský kraj
	Severovýchod	Liberecký kraj
		Královéhradecký kraj
		Pardubická kraj
	Jihovýchod	Vysočina
		Jihomoravský kraj
	Střední Morava	Olomoucký kraj
		Zlínský kraj
	Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj

⁹⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.24 (vlastní úprava)

Obrázek č. 1: Regiony soudržnosti ČR⁹⁸

Tabulka č. 4: Pomoc ES pro ČR v období 2004-2006⁹⁹

OBLAST PODPORY	FINANČNÍ POMOC ČR (V MIL. €)	FINANČNÍ POMOC EU 25 (V MLD. €)
Kohezní fond	945,3	18
Strukturální fondy	1 584,4	182,45
Cíl 1	1 454,3	135,95
Cíl 2	71,3	22,45
Cíl 3	58,8	24,05
Iniciativy Společenství	100,8	10,44
Zvláštní podpora rybolovu	-	1,11
Inovační akce	-	1
Strukturální operace celkem	2 630,5	213

⁹⁸ BusinessInfo.cz: *Regionální politika Evropské unie* [online] Dostupný na <http://www.businessinfo.cz/files/images/070502_obrazek01.jpg>

⁹⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Průvodce fondy Evropské unie*, Odbor vnějších vztahů, Fajnstudio/Nessa production, duben 2004, 145 s., s.13, 28 (vlastní úprava)

Tabulka č. 5: Vymezené HSO Jihočeského kraje pro rok 2005¹⁰⁰

HSO	Pověřené obce v HSO	Seznam obcí v daném HSO
Jihovýchod	Nové Hradky	Horní Stropnice, Hranice, Nové Hradky, Žár
	Třeboň ¹	Cep, České Velenice, Domanín, Dunajovice, Dvory nad Lužnicí, Frahelž, Halámky, Hamr, Hrachoviště, Chlum u Třeboně, Klec, Lomnice nad Lužnicí, Lužnice, Majdalena, Nová Ves nad Lužnicí, Novosedly nad Nežárkou, Ponědraž, Ponědražka, Rapšach, Smržov, Staňkov, Stříbřec, Suchdol nad Lužnicí, Třeboň, Záblatí,
Jih	Český Krumlov	Bohdalovice, Boletice, Brloh, Černá v Pošumaví, Český Krumlov, Dolní Třebonín, Frymburk, Holubov, Horní Planá, Hořice na Šumavě, Chlumec, Chvalšiny, Kájov, Křemže, Lipno nad Vltavou, Loučovice, Malšín, Mirkovice, Mojměj, Nová Ves, Přední Výtoň, Přidolí, Přísečná, Rožmberk nad Vltavou, Srnín, Světlík, Větřín, Věžovatá Pláně, Vyšší Brod, Zlatá Koruna, Zubčice
	Kaplice ²	Benešov nad Černou, Besednice, Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Kaplice, Malonty, Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov, Stráž, Velešín, Zvíkov
Jihozápad	Horní Planá ³	Černá v Pošumaví, Frymburk, Horní Planá
	Volary	Křišťanov, Lenora, Nová Pec, Stožec, Volary, Zbytiny, Želnavá
	Vyšší Brod ⁴	Lipno nad Vltavou, Loučovice, Malšín, Přední Výtoň, Rožmberk nad Vltavou, Vyšší Brod
Severozápad	Blatná	Bělčice, Bezdědovice, Blatná, Bratronice, Březi, Buzice, Čechelovice, Hajany, Hornosín, Chlum, Chobot, Kašov, Kocelovice, Lažánky, Lažany, Lnáře, Lom, Mačkov, Myštice, Předměstí, Sedlice, Škvořetice, Tchořovice, Uzenice, Uzeničky, Zábok
	Mirotice	Boudy, Cerhonice, Čimelice, Mirotice, Rakovice, Smetanova Lhota, Varvažov
	Mirovice	Horosedly, Kožlí, Králova Lhota, Lety, Minice, Mirovice, Mišovice, Myslín, Nerestce, Nevězice, Orlik nad Vltavou, Probulov
Střed	Netolice ⁵	Babice, Chvalovice, Lužice, Mahouš, Malovice, Němčice, Netolice, Olšovice
	Vodňany	Bavorov, Bílsko, Budyně, Číčenice, Drahonice, Hájek, Chelčice, Krajiškovice, Krašovice, Libějovice, Měkynek, Pivkovic, Pohorovice, Skočice, Stožice, Truskovice, Vodňany
Východ	Dačice	Bánovice, Budeč, Budiškovice, Červený Hrádek, Český Rudolec, Cizkrajov, Dačice, Dešná, Dobrohošť, Heřmanč, Horní Mezíříčko, Horní Němčice, Horní Slatina, Hřišice, Kostelní, Vydří, Peč, Písečné, Slavonice, Staré Hobzí, Studená, Třebětice, Volfířov, Županovice
	Nová Bystřice	Čiměř, Nová Bystřice, Staré Město pod Landštejnem
	Slavonice	Dešná, Písečné, Slavonice, Županovice

¹ Tento region není součástí území vymezených pro podporu v rámci Opatření 1.1. SRP

² Tento region je vymezen také usnesením vlády č. 722/2003

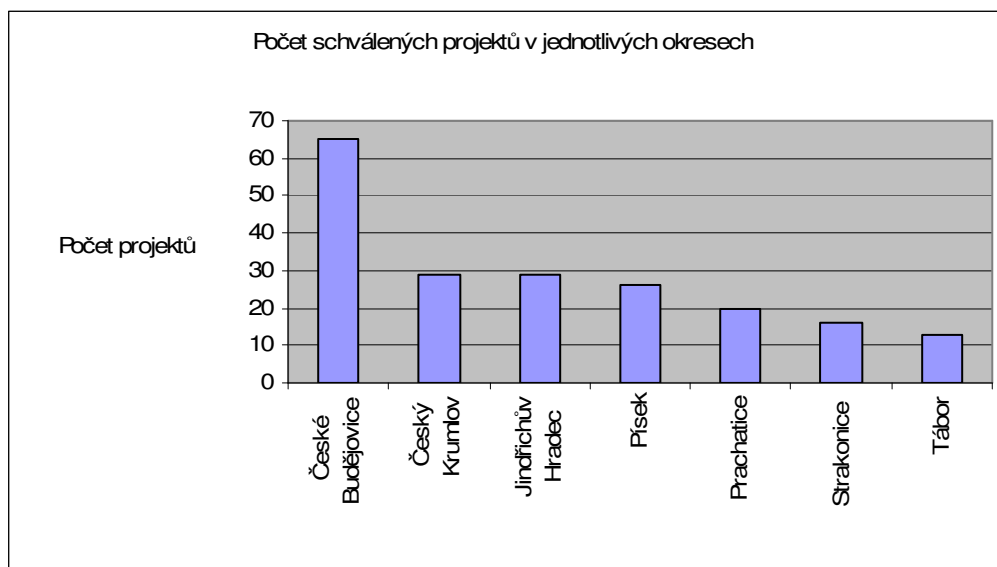
³ Tento region je vymezen také usnesením vlády č. 722/2003

⁴ Tento region je vymezen také usnesením vlády č. 722/2003

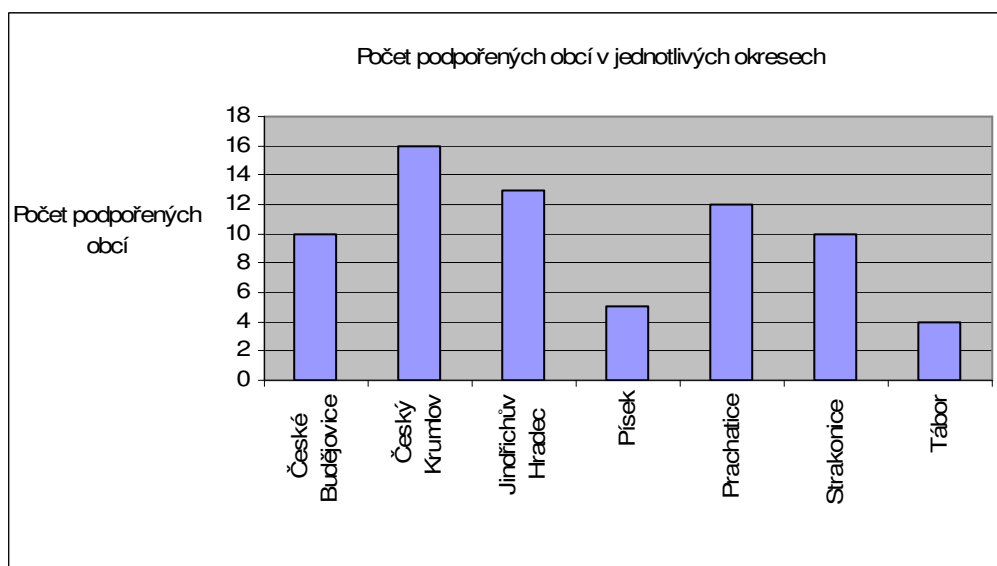
⁵ Tento region není součástí území vymezených pro podporu v rámci Opatření 1.1. SRP

¹⁰⁰ Jihočeský kraj: Akční plán rozvoje Jihočeského kraje pro rok 2005[online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par\[id_r\]=6444&par\[view\]=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par[id_r]=6444&par[view]=0)>

Graf č. 1: Počet schválených projektů v rámci SROP v JČK¹⁰¹

Graf č. 2: SROP Úspěšnost okresů JČK v rámci počtu finančně podpořených obcí¹⁰²

¹⁰¹ Jihočeský kraj: SROP - Grantová schémata - archiv [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)> (vlastní úprava)

Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad: SROP [online] Dostupný na <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201> (vlastní úprava)

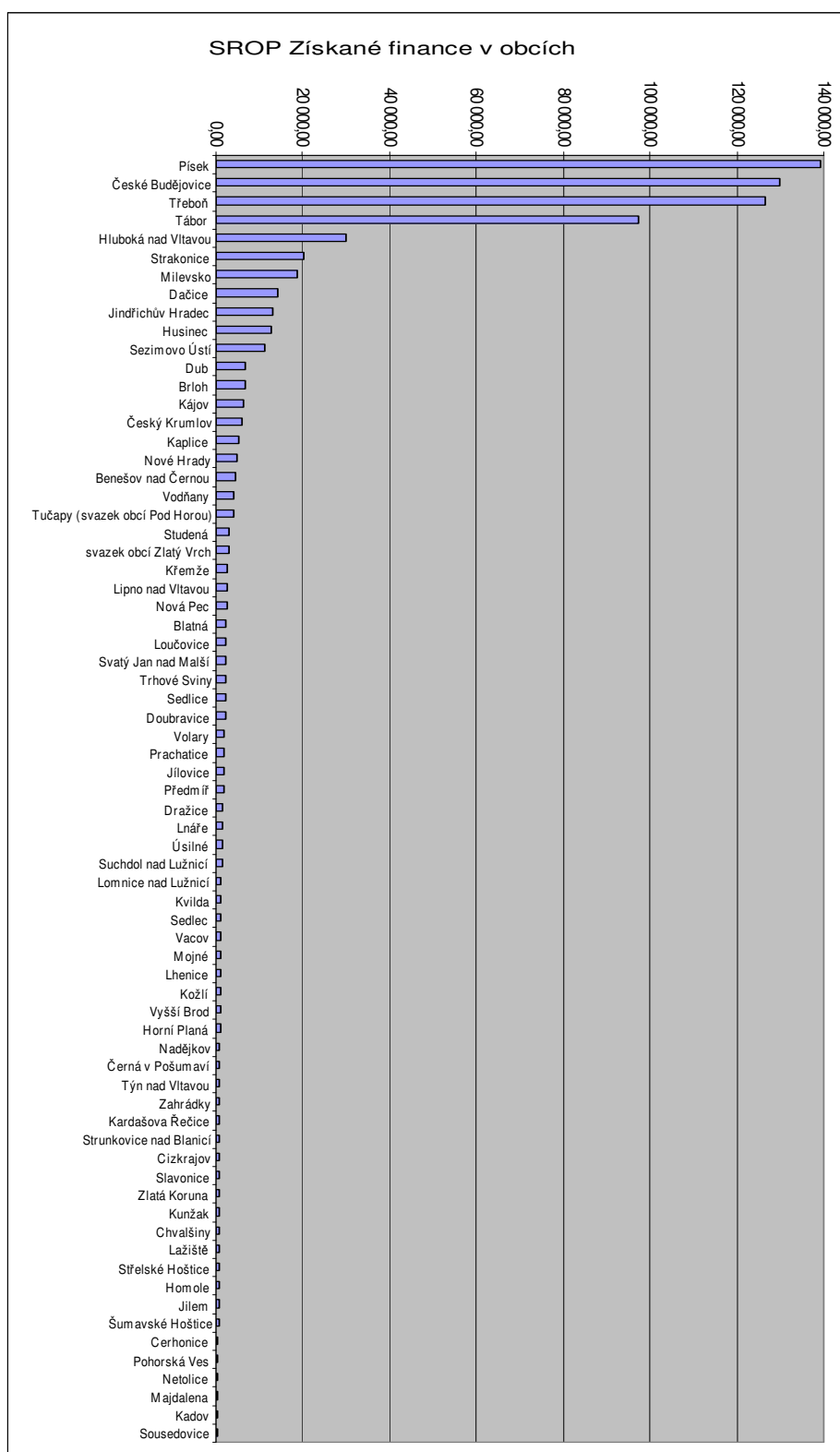
¹⁰² Tamtéž. (vlastní úprava)

Tabulka č. 6: SROP Získané finance v jednotlivých obcích¹⁰³

Obec	Získané finance
Písek	139 085 350,70
České Budějovice	129 999 555,66
Třeboň	126 528 880,70
Tábor	97 223 412,60
Hluboká nad Vltavou	30 126 616,80
Strakonice	20 071 705,00
Milevsko	18 790 411,00
Dačice	14 173 051,48
Jindřichův Hradec	13 141 043,80
Husinec	12 880 887,30
Sezimovo Ústí	11 223 094,00
Dub	6 816 007,00
Brloh	6 551 706,00
Kájov	6 358 348,00
Český Krumlov	5 821 462,50
Kaplice	5 298 995,00
Nové Hradky	5 032 938,80
Benešov nad Černou	4 404 423,52
Vodňany	4 280 762,90
Tučapy (svazek obcí Pod Horou)	4 246 645,00
Studená	3 181 344,00
svazek obcí Zlatý Vrch	2 997 292,00
Křemže	2 775 191,00
Lipno nad Vltavou	2 677 679,70
Nová Pec	2 481 100,00
Blatná	2 395 947,00
Loučovice	2 364 100,00
Svatý Jan nad Malší	2 257 777,00
Trhové Sviny	2 232 332,00
Sedlice	2 230 085,00
Doubravice	2 089 473,00
Volary	2 002 026,80
Prachatice	1 837 842,00
Jílovice	1 828 804,00
Předmít	1 716 294,00
Dražice	1 601 777,00
Lnáře	1 537 000,00
Úsilné	1 520 898,00
Suchdol nad Lužnicí	1 472 715,00
Lomnice nad Lužnicí	1 213 890,00
Kvída	1 207 391,00
Sedlec	1 128 888,00
Vacov	1 125 000,00
Mojné	1 092 880,00
Lhenice	1 004 152,00
Kožlí	960 934,00
Vyšší Brod	951 048,00
Horní Planá	936 225,00
Nadějkov	838 544,00
Černá v Pošumaví	833 625,00
Týn nad Vltavou	829 620,80
Zahrádky	799 275,00
Kardašova Řečice	787 110,00
Strunkovice nad Blaníci	781 571,25
Cizkrajov	766 852,00
Slavonice	764 850,00
Zlatá Koruna	748 295,00
Kunžak	747 000,00
Chvalšiny	715 200,00
Lažišť	672 615,00
Střelské Hoštice	642 700,00
Homole	635 495,25
Jilem	618 000,00
Šumavské Hoštice	593 089,50
Cerhonice	418 125,00
Pohorská Ves	381 372,00
Netolice	351 000,00
Majdalena	292 761,00
Kadov	269 337,00
Sousedovice	194 773,00

¹⁰³ Jihočeský kraj: SROP - Grantová schémata - archiv [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)> (vlastní úprava)
Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad: SROP [online] Dostupný na <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201> (vlastní úprava)

Graf č. 3: SROP Získané finance v obcích¹⁰⁴

¹⁰⁴ Jihočeský kraj: SROP - Grantová schémata - archiv [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)> (vlastní úprava)
Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad: SROP [online] Dostupný na <http://www.r-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201> (vlastní úprava)

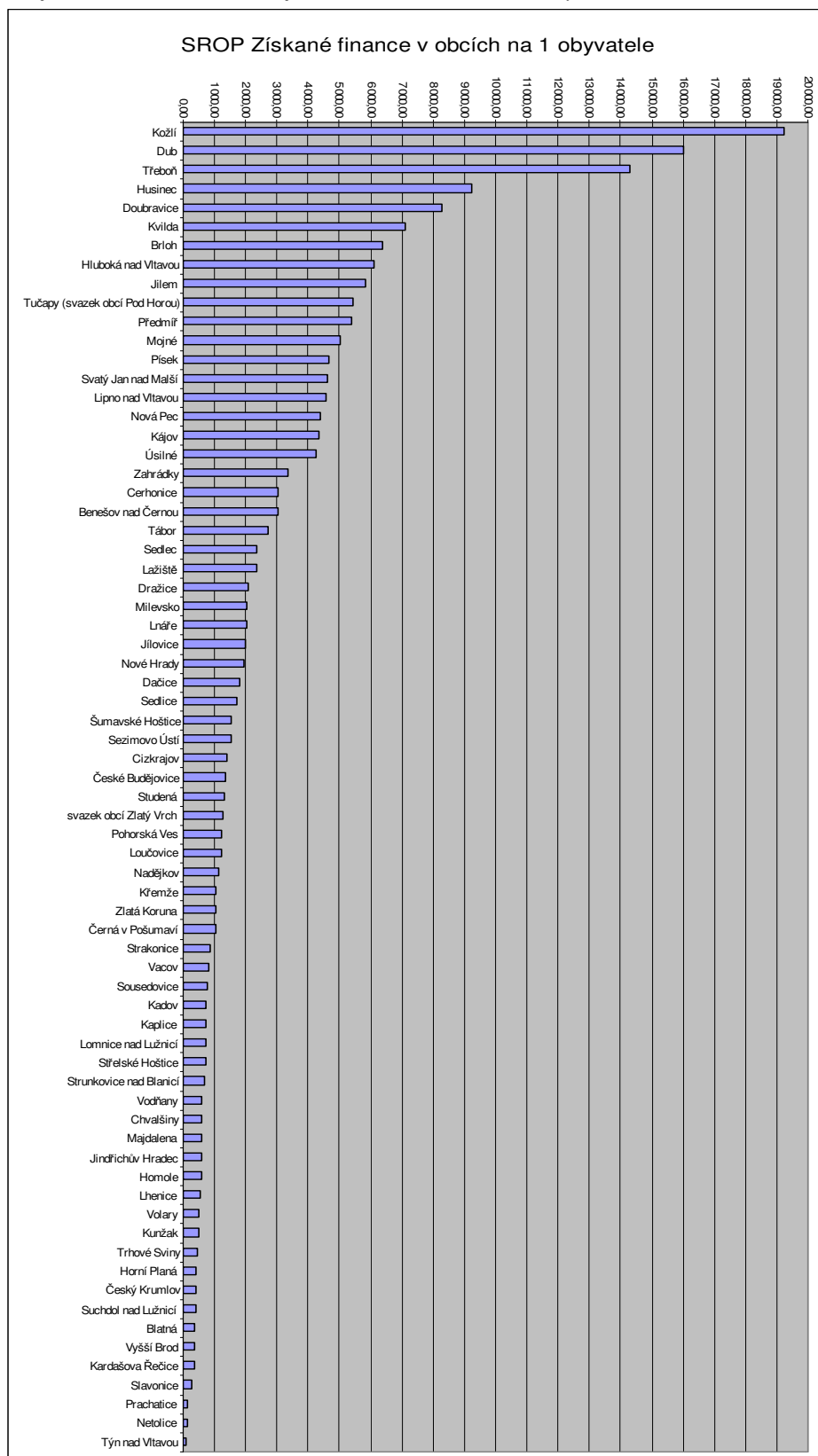
Tabulka č. 7: *SROP Získání finance v obcích na 1 obyvatele*¹⁰⁵

Obec	Finance na 1 obyvatele (v Kč)
Benešov nad Černou	3 027,10
Blatná	357,98
Brloh	6 398,15
Cerhonice	3 052,01
Čizkrajov	1 384,21
Černá v Pošumaví	1 036,85
České Budějovice	1 364,85
Český Krumlov	423,32
Dačice	1 805,94
Doubravice	8 258,79
Dražice	2 099,31
Dub	16 037,66
Hluboká nad Vltavou	6 122,05
Homole	576,15
Horní Planá	427,70
Husinec	9 233,61
Chvalšiny	600,50
Jilem	5 830,19
Jílovice	2 005,27
Jindřichův Hradec	589,28
Kádov	737,91
Kájov	4 331,30
Kaplice	724,90
Kardašova Řečice	346,13
Kožíl	19 218,68
Křemže	1 049,22
Kunžak	492,09
Kvilda	7 102,30
Lažístě	2 360,05
Lhenice	552,34
Lipno nad Vltavou	4 585,07
Lnáře	2 025,03
Lomnice nad Lužnicí	720,41
Loučovice	1 233,87
Majdalena	599,92
Milevsko	2 051,80
Mojné	5 036,31
Nadějkov	1 128,59
Netolice	129,90
Nová Pec	4 406,93
Nové Hradky	1 966,76
Písek	4 652,00
Pohorská Ves	1 238,22
Prachovice	156,92
Předmít	5 397,15
Sedlec	2 371,61
Sedlice	1 726,07
Sezimovo Ústí	1 536,99
Slavonice	286,35
Sousedovice	791,76
Strakonice	862,19
Strunkovice nad Blaníci	668,01
Střelské Hoštice	707,04
Studená	1 325,56
Suchdol nad Lužnicí	404,93
Svatý Jan nad Malší	4 626,59
svazek obcí Zlatý Vrch	1 275,44
Šumavské Hoštice	1 540,49
Tábor	2 718,09
Trhové Sviny	461,04
Třeboň	14 313,22
Tučapy (svazek obcí Pod Horou)	5 409,74
Týn nad Vltavou	97,80
Úsilné	4 260,22
Vacov	836,43
Vodňany	609,10
Volary	498,89
Vyšší Brod	355,40
Zahrádky	3 344,25
Zlatá Koruna	1 043,65

¹⁰⁵ Jihočeský kraj: *SROP - Grantová schémata - archiv* [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)> (vlastní úprava)

Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad: *SROP* [online] Dostupný na <http://www.r-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201> (vlastní úprava)

Graf č. 4: SROP Získané finance v obcích na 1 obyvatele¹⁰⁶

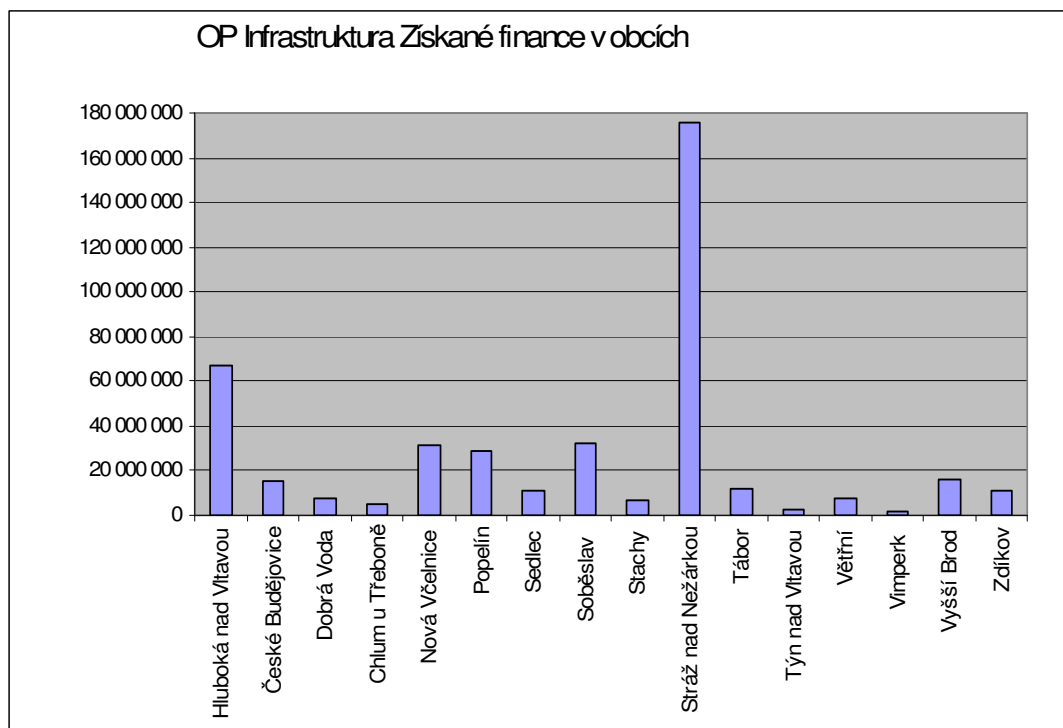

¹⁰⁶ Jihočeský kraj: SROP - Grantová schémata - archiv [online] Dostupný na <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=940&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=940&par[lang]=CS)> (vlastní úprava)
Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad: SROP [online] Dostupný na <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1016&p1=1201> (vlastní úprava)

Tabulka č. 8 : OP Infrastruktura Získané finance v obcích¹⁰⁷

Obec	Finance
Hluboká nad Vltavou	67 075 500,00
České Budějovice	14 912 000,00
Dobrá Voda	7 287 000,00
Chlum u Třeboně	5 467 000,00
Nová Včelnice	31 164 000,00
Popelín	29 269 000,00
Sedlec	10 801 000,00
Soběslav	32 358 000,00
Stachy	7 131 000,00
Stráž nad Nežárkou	175 821 750,00
Tábor	6 231 000,00
Trhové Sviny	5 685 000,00
Týn nad Vltavou	2 625 000,00
Větřní	7 485 000,00
Vimperk	1 381 000,00
Vyšší Brod	15 856 000,00
Zdítov	10 831 000,00
Celkem	431 380 250,00

Graf č. 5 : OP Infrastruktura Získané finance v obcích¹⁰⁸

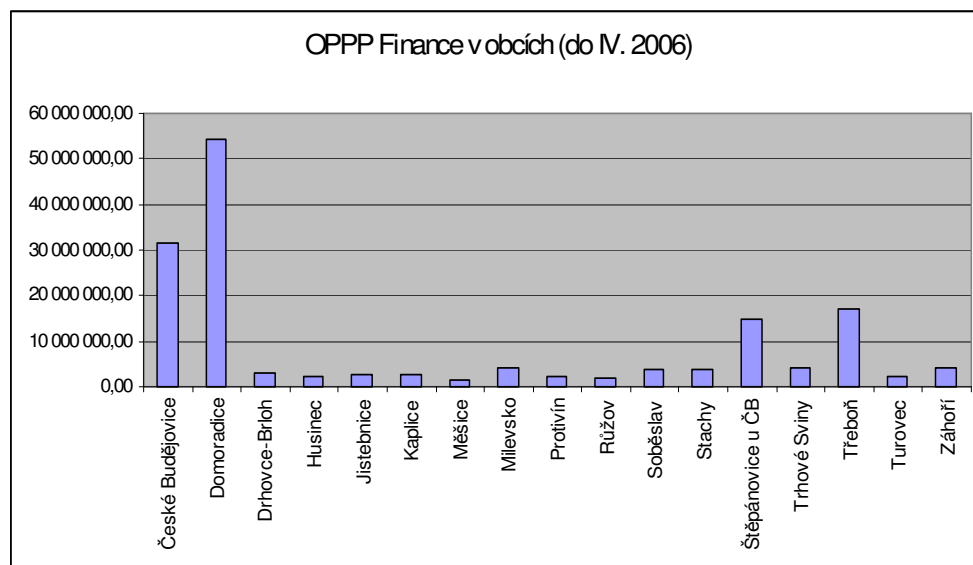
¹⁰⁷ OP Infrastruktura: Seznam schválených žádostí v rámci operačního programu Infrastruktura [online] Dostupný na <http://www.opinfrastruktura.cz/web/schval_proj?asset=schval_proj_20_12_06.pdf> (vlastní úprava)

¹⁰⁸ Tamtéž. (vlastní úprava)

Tabulka č. 9 : OP Průmysl a podnikání Získané finance v obcích (do IV. 2006)¹⁰⁹

Obec	Celkem
České Budějovice	31 419 750,00
Domoradice	54 431 250,00
Drhovce-Brloh	2 992 500,00
Husinec	2 220 750,00
Jistebnice	2 775 000,00
Kaplice	2 599 500,00
Měšice	1 707 750,00
Milevsko	4 086 000,00
Protivín	2 385 000,00
Růžov	2 079 750,00
Soběslav	3 973 500,00
Stachy	3 849 750,00
Štěpánovice u ČB	15 000 000,00
Trhové Sviny	4 251 000,00
Třeboň	16 973 250,00
Turovec	2 379 750,00
Záhoří	4 243 500,00
Celkem	157 368 000,00

Graf č. 6 : OP Průmysl a podnikání Získané finance v obcích (do IV. 2006)¹¹⁰

¹⁰⁹ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s. 159-163 (vlastní úprava)

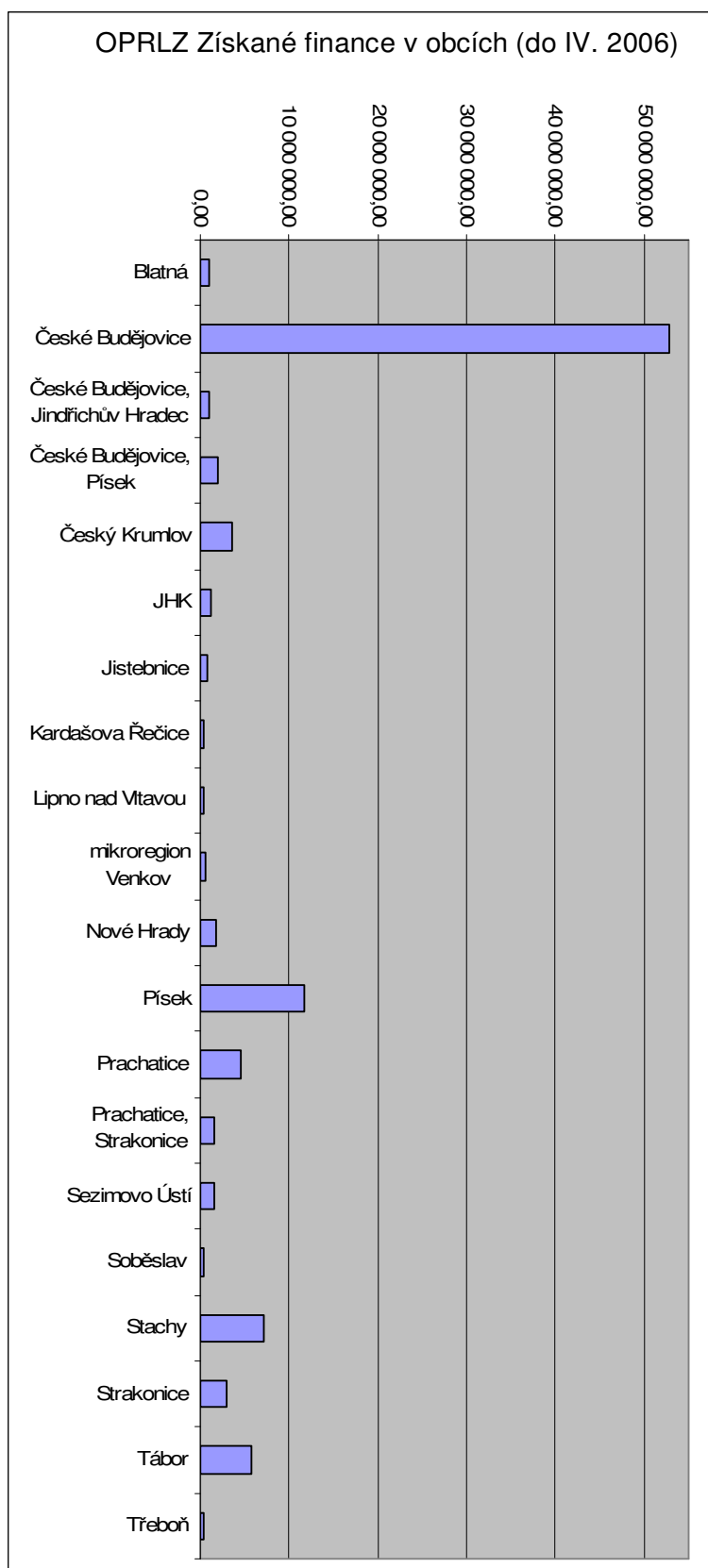
¹¹⁰ Tamtéž. (vlastní úprava)

Tabulka č. 10 : OP Rozvoj lidských zdrojů Získané finance v obcích (do IV. 2006)¹¹¹

Obec	Celkem
Blatná	1 036 762,00
České Budějovice	52 731 872,75
České Budějovice, Jindřichův Hradec	988 974,00
České Budějovice, Písek	2 051 308,00
Český Krumlov	3 553 962,00
JHK	1 238 595,00
Jistebnice	881 700,00
Kardašova Řečice	450 697,50
Lipno nad Vltavou	382 944,00
mikroregion Venkov	633 413,00
Nové Hrady	1 703 250,00
Písek	11 703 494,50
Prachatice	4 570 860,00
Prachatice, Strakonice	1 563 238,00
Sezimovo Ústí	1 654 291,50
Soběslav	487 500,00
Stachy	7 133 547,75
Strakonice	2 881 506,00
Tábor	5 697 358,00
Třeboň	487 470,00
Celkem	101 832 744,00

¹¹¹ G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s. 164-175 (vlastní úprava)

Graf č. 7 : OP Rozvoj lidských zdrojů Získané finance v obcích (do IV. 2006)¹¹²

¹¹² G-PROJECT, s.r.o.: *Evropské projekty v Jihočeském kraji*, duben 2006, 239 s., s. 164-175 (vlastní úprava)

